

OLAT NIEUWS

Clubblad w.s.v. Ollandse Lange Afstand Tippelaars • jaargang 29 • Nr. 10 • november 2003

EINDSTAND CLUBKAMPIOENSCHAP 2003

HET GROOTE PEELPAD

LANDSCHAPSPARK DE KEMPEN

WILLY EN THIJS IN PERU

NORTHUMBRIAN COASTLINE WALK

HET OVERIJSSSELPAD

LAWAAI-LOPEN

Ollandse Lange Afstand Tippelaars
Opgericht 23 november 1967
Lid van de KNBLO, tevens aangesloten bij NBWB - KNAU - NFV (IVV)

OLAT-NIEUWS

Voorzitter:

Marinus van Roosmalen
 Hoge Vonderstraat 7
 5492 CH St.-Oedenrode
 ☎ Fax 0413-475467
 e-mail: mvroosmalen@tridodsl.nl
 #

Vice-voorzitter:

Theo Tromp
 Daalenbroek 32
 6002 VN Weert
 ☎ 0495-450325
 e-mail: m.h.tromp@hccnet.nl
 Internet web-postmaster:

www.wandel-olat.org
 #

Secretaris: toegevoegd lid dag. bestuur

Kees van Vessem
 Diepmeerven 112
 5646 HC Eindhoven
 ☎ 040-2110413
 e-mail: keestruius.v.vessem@12move.nl
 #

Penningmeester:

Jos van den Bersselaar
Postbus 6155
5600 HD Eindhoven
 ☎ 040-2524404
 e-mail: j.f.c.j.vande.Bersselaar@freeler.nl
 #

Notuliste Bestuursvergadering

Mariet Ahlers

Bestuursleden:

Hein Lenders
 Herdersveld 159
 5665 JN Geldrop
 #

Toon van Wordragen
 J. v. Stolbergstraat 10
 6006 ZM Weert
 ☎ 0495-537775
 e-mail: toon.van.wordragen@hetnet.nl
 #

Ad Verbakel
 Past. Bogaertsstr. 12
 5469 EZ Keldonk
 ☎ 0413-212161
 #

Banknummer OLAT:

13.82.11.736

t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

Gironummer OLAT:

17.75.156

t.n.v. penningmeester OLAT, Eindhoven

ERELEDEN van w.s.v. OLAT

Theo Tromp, Jan van de Ven, Piet Knoester,
 Hein Lenders en Marinus van Roosmalen

-♦-

DRAGER VAN DE CORNELIS VAN MONTFORT TROFEE

Jan van de Ven, Piet Knoester en Theo Tromp.

inhoud OLAT-Nieuws november 2003

Voorwoord: Marinus van Roosmalen	4
Van de Bestuurstafel: Hein Lenders	5
Langdurig lidmaatschap	
Ledenadministratie: mutaties en verjaardagen.....	6
Initiatiefgroepen: Wandelen op Dinsdag en Wandelcafé.....	7
Het Groote Peelpad. Kees van Vessem.....	
Commissies: wandelwegen, Laatste nieuws	8
Clubreizen: programma 2004	
Lange Afstand, Prestatie en Snelwandelen LPS:	
Eindklassement clubkampioenschap 2003	9
OLAT-clubkampioenschap 2003.....	
Startprogramma competitie 2004.....	11
Sectie Lange Afstand	
Snelwandelen.....	12
De Lichtjes wandelroute. AvAsten.....	14
Met WS vanuit Bilthoven. Henri Floor en Coos Verburg.....	
Landschapspark De Kempen. AvAsten	16
Willy en Thijs in Peru (3). Willy Veugelers.....	18
Constant aan de Wandel.....	21
Het Overijsselpad. Willemien Hietland	22
Kennedymars Haaksbergen. Hans Bongers.....	23
The Northumbrian Coastline Walk 2, door: Christiaan Koehler	25
Oostkantons: Heerlijk Wandelland. AvAsten.....	27
Lawaai-Lopen. Jette de Rooij.....	31

Foto voorkaft: Zuid-Nederlands Kampioenschap boomklimmen

foto's van: Peter v/d Ven, Henri Floor, Christiaan Koehler, Ad van Asten,
 Hans Brongers

LEDEN VAN VERDIENSTE:

Jan Cortenbach, Tonny en Bert de Boer, Antoon Stoop,
 Henk Plasman, Ad van Asten, Ben van der Velden en Ad Verbakel

Ledenadministratie:

Nellie Leijssen
 Jacobus Deckersstraat 9
 5616 JN Eindhoven
 ☎ 040-252 6772

Clubreizen:

Toon van Wordragen
 gironr. 70.68.01
 t.n.v. OLAT-clubreizen
 Weert.

Startbureau:

Jos van den Bersselaar
 ☎ 040 -2524404

Boetiek:

Mia Dielesen/Francien vd Laar
 ☎ 040-2552742/0499-471 298

Parkoersen:

Ad Verbakel
 ☎ 0413-212161

OLAT-verzorging: Algemeen

Willem Schoonhen
 ☎ 040 - 2420422

Nijmegen**Vierdaagse verzorging:****Overnachting Vierdaagse**

Hein Lenders
 ☎ 06-12074473
 giro: 2608214

OLAT-Wandelpaden:

Theo Tromp

Redactie OLAT-Nieuws:

Margriet Fischer
 Peter van de Ven
 Ad van Asten
 Lupinelaan 27
 5691 WC Son en Breugel
 ☎ 0499-473767 (ook fax)
a.h.van.asten@hccnet.nl
Verzending OLAT-Nieuws
 Nellie Leijssen
 Corrie Tiersma

OLAT COMMISSIES

Lange afstand-Prestatie- en Snelwandelen, LPS:

Theo Tromp, coördinatie
Mariet Ahlers, wedstrijdsecr.

☎06-24175221

Hulstbosakker 47
5625 VS EINDHOVEN
OLAT-LPS@zonnet.nl

Paul Canters
Marinus van Roosmalen b.a.
Ad van Asten

Clubblad OLAT-Nieuws:

Ad van Asten, coördinatie

☎0499-473767

☎0648327640

Lupinelaan 27
5691 WC SON
a.h.van.asten@hccnet.nl

Peter van de Ven
Margriet Fischer

Hein Lenders b.a.

Clubreizen:

Toon van Wordragen

☎0495 - 537775

Jul. van Stolbergstraat 10
6006 ZM Weert

toon.van.wordragen@hetnet.nl

Simon Willems

Jan Hendrix

Theo Bouwmans

Kempische Wandeldagen

Joop Wesseling vz.

Mia Dielesen

☎040 - 2552742

Diephuisstraat 24
5652 PA Eindhoven

e-mail:

m.dielesenbeerens@chello.nl

Hein Lenders

Jos van den Bersselaar

Ad Verbakel

Toon van Wordragen

Jacques Smits

Wandelen op Dinsdag

Truus van Vessem

☎ 040-2110413

Redactie en Samenstelling:

Ad van Asten, Peter van de Ven, Margriet Fischer.

Druk: A.L.J. Niëns, Weert

Inleveren Kopij:

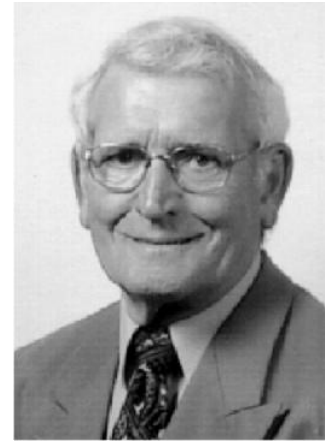
**Voor 19 november 2003 voor plaatsing in
ons decembnummer.**

OLAT-Nieuws verschijnt maximaal 11x per jaar.

e-mail: a.h.van.asten@hccnet.nl

Post: Lupinelaan 27 5691 WC Son

**november 2003
JAARGANG 29, NR. 10**

VOORWOORD

De gezelligheid van de winteravonden staat weer voor de deur: het romantisch vuurtje in de haard, kaarslicht, een glaasje wijn en de familiefeestjes. Het hoort er nu eenmaal bij. Soms waag ik wel eens een poging om me tegen al die overdaad te verzetten, maar met het optuigen van o.a. de kerstboom haal je de gezelligheid en daarmee de verleiding er zelf bij! Maar laat mij niet te ver op de zaken vooruitlopen, omdat we eerst de herfst nog moeten doorkomen. Wel moeten echter met het ritme van de klok meegaan.

Het najaar heeft vooral bekoring voor mensen die van het buitengebeuren houden. Zo betekent wandelen voor velen het eropuit trekken en de uitdaging aangaan met wind en regen!

Wij als OLAT-organisatie denken met de keuze van onze 37^e wandelreeks uitermate ons best te hebben gedaan om u als wandelaar een uitdagend pakket aan te bieden, waardoor u vrij als een vogel door ons mooie kempische landschap kunt struinen en genieten van de ambiance die de start- en pauze-accommodaties en de streek u daarbij bieden.

Bij het lezen van dit voorwoord is de eerste tocht van de winterreeks in Eersel al voorbij. We mochten daar het mooie aantal van 938 wandelaars begroeten. De Lichtjeswandeling, die we op 4 oktober organiseerden in het kader van de Bevrijding, trok 267 deelnemers naar Eindhoven en in het algemeen werd positief gereageerd op deze unieke avondwandeling.

Nu zijn we bezig met de voorbereiding van onze Algemene Ledenvergadering op zaterdag 22 november. Hiervoor worden weer de nodige verslagen en cijfers op papier gezet. Een en ander krijgt u aangeboden bij dit clubblad.

Het Market Gardenpad blijft onze volle aandacht houden. In onze eerste Nieuwsbrief kon u de voortgang lezen. Diverse gemeenten hebben intussen positief gereageerd en dragen hun steentje bij aan het welslagen van dit OLAT-initiatief.

Ik hoop dat ik velen van u mag treffen in Nijnsel, St-Oedenrode, op 16 november voor onze 2^e wandeltocht in dit seizoen. En niet vergeten op 22 november aanwezig te zijn op onze Algemene Ledenvergadering.

Tot volgende maand.

Marinus van Roosmalen, voorzitter.

Van de bestuurstafel

door: Hein Lenders

Folderverspreiding: met de start van het nieuwe verenigingsjaar wil het bestuur er weer alles aan doen om de evenementen die, volgens het jaarprogramma, georganiseerd gaan worden tot een succes te maken. Het bestuur is er zich goed van bewust dat het welslagen voor het merendeel zal afhangen van de inzet van veel vrijwilligers. Belangrijk zijn daarbij ook de folderverspreiders. Iedereen die daarbij behulpzaam wil zijn is meer dan welkom. Theo Tromp is in deze de coördinator. Neem gerust contact met hem op.

Landelijk Wandel Programma: het LWP is voor veel wandelaars onmisbaar om een goede selectie te kunnen maken uit het grote aanbod van evenementen die jaarlijks georganiseerd worden. Het bestuur is er daarom alles aan gelegen dat iedereen tijdig in het bezit komt van dat LWP.

Na het betalen van de contributie ontvangt u een bon. Vervolgens kunt u in het bezit komen van het LWP door:

- Deze bon op een van onze tochten in de boetiek in te leveren, of
- Deze aan één van de bestuursleden af te geven.
- Door deze bon aan één van de bestuursleden op te sturen onder bijvoeging van 3x €0,39 aan postzegels.

Lichtstadavondwandeling: met 267 wandelaars was dit weer het eerste evenement van ons verenigingsjaar.

Enkele wandelaars van de kortere afstanden waren enigszins teleurgesteld omdat er minder lichtjes te bewonderen waren. Ingewijden weten echter dat door het maken van 'de lus' er in verhouding minder lichtjes zijn. Dit is wel jammer maar niet te voorkomen.

Tot een volgende keer en als altijd.....blijf wandelen.

Hein.

Bij OLAT is het een goed gebruik dat leden tijdens de jaarvergadering in het zonnetje worden gezet vanwege het langdurig lidmaatschap van onze wandelvereniging. Dit jaar zijn de

OLAT-Jubilarissen

25 jaar lid:

Wim Coolen

Hans Promper

Jo Promper-van Beurden

Jan Rodenburg

Martha Rodenburg-Glorie

Toos van de Boom-Walravens

Wilma Timmermans-Petersen

10 jaar lid:

Mia Dielesen

Fred Fisser

Maria van Sleuwen

Sjaan Verbakel-v/d Tillaar

Ewald Terra

Bernadette Terra

Henk Coopmans

Wim Suiskens

Theo Weerman

Hettie Verberne

Ans Bouwe

Jan Delisse

Gemma Delisse

Jan Knol

Andre Geerts

Ad Koerntjes

Ledenadministratie

Nellie Leijssen:

Jacobus Deckersstraat 9

☎040-2526772 e-mail

5616 JN Eindhoven

nellie_leij@hotmail.com

Alle wijzigingen rechtstreeks doorgeven aan de ledenadministratie. Mocht U bezwaren hebben tegen een aspirant-lid, dan verzoeken wij U dat binnen 14 dagen na het verschijnen van het verenigingsorgaan met argumenten te melden bij het secretariaat. Het lidmaatschap gaat pas in als de verschuldigde bedragen zijn ontvangen. Om in aanmerking te komen voor korting op het inschrijfgeld bij OLAT-tochten is het noodzakelijk uw lidmaatschapskaart te tonen bij de inschrijving.

Adreswijziging:

Rien van Liempt

nieuw adres:

Vogelhei 29

5685 GR Best

Aanmelding:

Daan van der Donk

Mgr. Swinkelsstraat 5

5701 XM Helmond

16-06-1949

Will v/d Donk-Gotink

Mgr. Swinkelsstraat 5

5701 XM Helmond

20-12-1951

Anja Peeters

Klutjesstraat 41

6039 EV Stramproy

20-07-1964

Tine Verberne

Molenbeek 50

5705 LV Helmond

21-12-1947

Jef Kerremans

Plantin en Moretuslei 44

B 2018 Antwerpen

28-10-1946

Nelly van Beek

Boschekampstraat 7

5975 AR Sevenum

04-06-1946

Hans Weel

Rivierensingel 195

5704 JX Helmond

07-12-1962

Hans van Erp

Rutger van den Broeckelaan 9

5671 EB Nuenen

29-03-1939

Wil Wagemakers

Gen. Schagenpad 16

5623 LS Eindhoven

03-06-1939

Dick Doeleman

De Zuiling 112

6662 RE Elst

19-08-1950

Hans van Sprang

De Zuiling 112

6662 RE Elst

01-12-1952

Johan Vaassen

Aangelag 8

5554 HR Valkenswaard

16-10-1952

Opzegging:

Loes Raaijmakers en Martin van Riet uit Nuenen; Annelies en Minoe Westermann uit Eindhoven; Toon Vissers uit Keldonk.

Winterprogramma 2003/2004 Wandelen op dinsdag

Datum	Route	Startpunt	Plaats
11-nov	Vleutroute	Dierenpark de Vleut, Broekdijk 15	Best
25-nov	Broekentocht	NS den Bosch, stationsrest. (eindpunt Rosmalen NS)	den Bosch
9-dec	Groot Goorroute	Eetcafé "de Barrier", Houtsestraat 64	Helmond t Hout
23-dec	Nederheideroute	Café de Kroon, Dorpsstraat 12	Bakel
6-jan	Hasselsvennen	Achelse Kluis, Abdij	Achel (B)
20-jan	Bikkelsroute	NS Stationsplein	Deurne
3-feb	Bos en vennentocht	Hut van Mie Pils, Leenderweg 1 (in het bos)	Aalst-Waalre
17-feb	Luchense Heide	Restaurant "de TV toren", Geldropseweg 28	Mierlo
2-mrt	de Weerterbergen	Bung.park "de Weerterbergen", Trancheeweg 7	Weert
16-mrt	Lanschotroute	Café "de Toverstaaf", Andreasstraat 10	Oostelbeers
30-mrt	Door de Witrijt	Café "de Koperen Teut", Postelseheideweg 6	Luyksgestel
13-apr	Kanaal en Duinenroute	"De Rustende Jager", Oude Bossche baan 11	Biezenmortel
27-apr	Dommeltocht	Café "de Oude Ketting", Bosscheweg 74	Boxtel

Het Grootte Peelpad, verslag van een wandeling

Door: Kees van Vessem

Op 16 september vertrokken 30 dinsdagwandelaars vanaf het bezoekerscentrum 'Mijl op zeven' in Ospel voor een tocht door de grote peel, of beter gezegd de Grootte Peel, want het heet officieel 'Nationaal Park de Grootte Peel', met hoofdletters en een dubbele O. Te recht, want wat het gebied aan natuurschoon te bieden heeft, verdient hoofdletters en o, o, wat is het er mooi. Grote delen van de Grootte Peel zijn voor het publiek gesloten in het broedseizoen en tijdens de vogeltrek. Omdat in de winter het water op sommige plaatsen vaak zo hoog staat dat laarzen onontbeerlijk zijn, kozen we voor een wandeling in september, want de rechtgeaarde wandelaar loopt toch liever op wandelschoenen dan op kaplaarzen.

Zoals gezegd, vertrokken we met 30 deelnemers, waarvan 18 vrouwen en 12 mannen, zodat we zowat voldeden aan de klassieke man-vrouw verhouding bij recreatieve wandeltochten.

De dag begon met een ander klassiek fenomeen in de Peel, ochtendnevel. Gelukkig brak gelijk met ons vertrek de zon door, zodat we goed zicht kregen op de plassen met het kienhout (dode boomstronken) en de watervogels; een goed begin om de sfeer op te snuiven. De tocht voerde al snel door een soppig biezenpad waarbij de begroeiing soms tot heuphoogte reikte. Goed voor natte benen, broeken, kont en kruis voor de voorste lopers, die zodoende ongewild de laatste druppels ochtendnevel van de biezen veegden ten faveure van de volgelingen.

Vanuit de laaggelegen moerasgronden (zonder moeras aan het eind van deze warme zomer) voerde de tocht naar een hooggelegen stuk heide, waar het ven droog en de aarde gebarsten was. Een vogelaar stond bovenop een stuifzandrug, het fototoestel op statief binnen handbereik. Een buizerd zweefde over het veld. Christiaan Koehler meldde een slang gezien te hebben.

Via de tiende baan kwamen we bij het Bescheid ofwel de Astense Moostscheiding. Deze lange rechte baan

vormt de scheiding tussen Brabant en Limburg en tevens de scheiding tussen turfwinning op kleine en grote schaal. Waar in Brabant de turfwinning grootschalig ter hand werd genomen door ontginningsmaatschappijen werd op het Limburgse gedeelte door de boeren turf gestoken voor eigen gebruik. Waar in het Brabantse er grote plassen ontstonden, bleven er aan de Limburgse kant alleen kleine vennetjes over, soms niet meer dan eendagskuilen, een gat dat overbleef na één dag turfsteken, dat de volgende dag al vol water stond. Thieu van de Kerkhof die als kind hier opgroeide wist boeiend te vertellen over de gewoonten en gebruiken van vroeger.

Aan 't Elfde, een grote plas met veel watervogels was onze volgende bestemming. Smalle kronkeldijkjes voerden ons langs en soms door de plas. Wilgen- en elzenstruiken huifden over onze hoofden, braamstruiken krabbelden aan knieën en handen en soms was de plas geheel aan het zicht onttrokken. Stille alom. Geen andere wandelaars te zien of te horen. We streken neer voor een appeltje en een slokje en genoten volop van de omgeving.

Na de herstart vloog er op de Filosche Peel een grote zwerm kieviten op. Toen deze keerde ging de donkere rugzijde massaal over in het witte verenkleed van de buik. Het schouwspel herhaalde zich enkele malen. Alsof een reusachtig spotlicht de zwerm steeds van kleur liet verschieten.

Na wat lange rechte stukken struinden we over de Mosplak. Een gebied waar tot voor kort het pad verdwenen was onder bunt en veldgras. Het verdween nu onder een dikke laag heidestrooisel. Langzaam waadden we hier doorheen totdat we een veendijkje bereikten waar we de lunch genoten. In tegenstelling tot de veendijken in het Hollandse hield deze verdroogde dijk de druk van de luierende lichamen en wat later kruisten een klimrek, het Steltloperven en ontelbare wegspringende krekels ons pad naar de bewoonde wereld met de rode en

blauwe paaltjesroutes en de van de nazomerzon genietende dagjesmensen.

Via een knuppelbrug, weer een knuppelbrug en nog een knuppelbrug met bordjes over de geschiedenis van het veen vanaf de ijstijd tot heden draaiden we langzaam weer via diverse plassen en paadjes terug naar ons uitgangspunt.

WANDELCAFE

Afsluiting seizoen

20 november 2003 in café-De Kruik, Hoekstraat 52, 5674 NP Nederwetten

19.45 uur Verzamelen

20.00 uur Beugelen en Oud Hollandse spelen €3,- p/pers met hapje en babbelen.

Op het terras kregen we een laatste knipoog van de nazomerzon en wat vragen over de OLAT.

Desgevraagd zei Piet Royakkers dat de OLAT-leden wel tippelaars zijn, maar zonder tippelzone. Volgens anderen tippelt de OLAT overal.

Enfin, hoe het ook zij, de trappist smaakte uitstekend.

COMMISSIES

WANDELWEGEN:

Toegekende wandeloorkondes:

Hertog Hendrik wandelpad

Mevr. Th. Kleywegt-Schoof - Duiven 1x

Graaf van Horne Wandelpad

H. Veraa Valkenswaard 1x

DOOR: THEO TROMP

W.G.J. v.d. Ven Valkenswaard 1x

LAATSTE NIEUWS AIRBORNE WANDELPAD MARKET GARDEN

Net na de het verschijnen van de Nieuwsbrief ontvingen we bericht dat een aantal zaken t.a.v. ons nieuwe wandelpad zich zeer gunstige ontwikkelen.

Ons werd gemeld dat het door ons ingediende bezwaarschrift bij de gemeente Renkum succes heeft gehad. Het college heeft na heroverweging alsnog besloten een subsidie aan het wandelpad toe te kennen.

De gemeente Eindhoven gaat een geschakeld overzichtsbord plaatsen, dus ook hier een mooie opsteker. Verder ontvingen we bericht dat ook de gemeenten: Eindhoven, Landsard, Nijmegen en Lommel hun steun toezeggen.

Een minder gunstig bericht is dat de busdiensten tijdens het weekend tussen Eindhoven, Lommel en Neerpelt worden opgeheven.

Vanwege de groots opgezette Bevrijdingsherdenking in Oosterbeek, op 21 september 2004, zal de presentatie van de gids te Groesbeek mogelijk naar een dag eerder verschoven worden. Het is immers denkbaar dat anders geen officiële vertegenwoordiging bij de presentatie van de gids aanwezig kan zijn.

Hierdoor zullen we ook de etappe-afstanden iets moeten aanpassen. Mogelijk wordt de afstand op de derde dag 47 km en op de vierde dag rond de 57 km. Voor de laatste dag zouden dan ongeveer 40 km overblijven. Meer bijzonderheden een volgende maal....

CLUBREIZEN

Aanpassen data clubreizen 2004

Wilt U de data die voor onze clubreizen die foutief in het programmaboekje 2003/2004 staan, als volgt aanpassen:

Zaterdag 06 maart 2004	GR De Kempen	Arendonk – Pov. Domein Retie
Zaterdag 24 april 2004	GR 57	Hotton – La Roche en Ardenne
Zaterdag 19 juni 2004	GR 57	Bonnerue-Houffalize-Gouvy station
Zaterdag 21 augustus 2004	GR 573	Sart Lez Spa – Pepinster
Weekend 25/26 september 2004	Eifel JHB Gerolstein	Mürtenbach-Gerolstein, Gerolstein-Daun
Zaterdag 23 oktober 2004	GR 512	Diest - Houwaart

Reglement Clubreizen OLAT

Inschrijven minimaal een maand van tevoren met vermelding van tocht, aantal personen, opstapplaats en afstand door overmaking van het bedrag op **gironummer 70.68.01 t.n.v. w.s.v. OLAT te Weert**, onder vermelding van: datum clubreis en het aantal personen dat deelneemt en de gewenste opstapplaats.

Prijzen zijn onder voorbehoud.

Kosten dagtocht: OLAT-leden €17,50
Niet-leden €21,00

Kosten weekend: OLAT-leden €50,00
Niet-leden €60,00

Na-inschrijvers kunnen alleen mee als er plaats vrij is.

Informatie en inschrijfadres: Toon van Wordragen, Juliana van Stolbergstraat 10, 6006 ZM Weert,

☎ 0495-537775

E-mail: toon.van.wordragen@hetnet.nl

LANGE AFSTAND, PRESTATIE EN SNELWANDELEN (LPS)

Eindstand OLAT-Clubkampioenschap 2003

1	11420	Hugo Prinsen	38	1705	Andre Loos	630	Jan Soetens
2	8295	Ad Mollen	39	1590	Anne Radder	76	600 Jan Warrink
3	8270	Rolf Craanen	40	1500	Servee Derks		600 Cees Punselie
4	1	7565 Marca Nelen	41	1480	Ben Duin		600 Wim Brooymans
5	7375	Klaas Bakker	42	1360	Ad Verbakel	79	540 John van Puyvelde
6	7185	Evert van Ampting		1360	Joop Krul	80	485 Bert Timmermans
7	6735	Boetje Huliselan	44	1340	Gerard Meeuws	81	470 Henk Aerdt
8	6540	Theo Klanke		1340	Rini Welten	82	12 380 José Schimmel
9	6475	Piet de Ruijter		1340	Wim vd Wittenboer		380 Bertie Mennen
10	2	6310 Hanny Klumpkens		1340	Hans van Ginkel		380 Caroline Dinmissen
11	5980	Henk Vink	48	1210	Ron Timmermans		380 Louis Vernie
12	5960	George v.d. Boogerd	49	1155	Hein Dirckx		380 Ted Liebregts
13	5920	Frits v Duijnhoven	50	1145	Cees Lambregts		380 Dirk Smit
14	5750	Paul Canters	51	1140	Theo Gijzen	15	380 Toos v/d Boom
15	3	5345 Conny Raymakers	52	1110	Ben Smeenk		380 Jan Bruel
		5345 Huub Raymakers	53	1060	Piet Bernaerts		380 Jos Donkers
17	4	5180 Marcella Creemers	54	1010	Kees Mol		380 Hedy van Erp
18	4730	Sjef Koolen		1010	Ad van Asten		380 Peter van Erp
19	4650	Wim van Gemert	56	1005	Ad Martens		380 Fred Fisser
20	4185	Fr. Rouppe vd Voort	57	960	Willem Steenbakkers		380 Trudy Taal
21	5	3935 Nancy Buckx		960	Rien van Ginkel		380 Joke Vossenbergh
22	3595	Michel van Krimpen	59	905	Ton van Dijk		380 Frank Weimar
23	3370	Frits Mennen	60	875	Theo Tromp		380 Nellie vd Hofstad
24	3240	Rob Keetlaer	61	760	Gerrit Legierse		380 Bert van Rooy
25	3220	Ronald v Oort	8	760	Maria van Hoek		380 Reny Heymans
26	2575	Cor vd Heijden		760	Jeanne Beex	100	380 Henk Frijters
27	2475	Ernst Westerhoff		760	Peter vd Ven	101	380 Jan van Boerdonk
28	2100	Richard v.d.Pol		760	Jan vd Zanden	102	21 310 Riet Emans
29	6	2010 Ria Vredenburg		760	Wim Peters	103	22 300 Coos Verburg
30	2000	Johan vd Hoogenhoff		760	Anja van Kempen	104	23 250 Riet Wassenberg
31	7	1970 Jans v Griethuizen		760	Henny v/d Haring		24 250 Margriet Fischer
32	1885	Co Tops		760	Jacq Hendriks		250 Toon van Wordragen
33	1840	Hans Brongers	70	740	Kees Lambregts		250 Tjeu vd Kerkhof
34	1835	Claude Herman	71	700	Henk v/d Boom		250 Henk Plasman
		1825 Theo Lormans	72	630	Peter vd Meijs	109	200 Antoon Asveld
36	1785	Marco Timmermans		630	Piet vd Laar	110	150 Paul Koks
		1785 Hans de Vries		630	Anton Leijgraaf		

OLAT-clubkampioenschap 2003

Door: Ad van Asten

Wij hebben een spannend competitiejaar achter de rug. Dat Hugo Prinsen wederom de eerste plaats zou behalen konden we vroeg in het seizoen al vermoeden. Om de volgende ereplaatsen moest evenwel nog hard worden gestreden. Bij de dames verwachtten wij toen nog dat Hanny Klumpkens het damesklassement zou blijven aanvoeren. Het lukte Hanny echter niet om volop in de race te blijven en na de zomervakantie moest ze haar plaats prijs geven aan Marca Nelen, die samen met Evert van Ampting een geweldige eindspurt inzette. Ik mag het hier nu al melden: volgend jaar zullen Marca en Evert minder actief zijn binnen onze competitie, maar wel daadwerkelijk aan de wandel zijn. Ze beginnen namelijk eind maart 2004 aan de pelgrims-

voettocht vanuit 's Hertogenbosch naar Santiago de Compostela. Wij zullen hen graag op die reis volgen! Toen wij enkele jaren geleden besloten met deze opzet van het OLAT-clubkampioenschap te beginnen, hadden we niet durven vermoeden dat deze competitie al zo snel een OLAT-evenement op zich zou worden!

Ons kampioenschap is opgebouwd uit enkele onderdelen binnen de wandelsport, waarbij een zekere persoonlijke inzet of onderlinge competitie aan de orde wordt gesteld. Deze meer persoonsgerichte wandelingen hoeven niet uitsluitend ten uitvoer te worden gebracht bij een OLAT-wandelevenement, maar mogen gedurende ons gehele competitiejaar worden aangeaan bij wandelevenementen in het hele land bij een presta-

---

tiewandeling met gelijke kansen of bij een evenement waaraan een zekere sportief-recreatieve uitdaging ten grondslag ligt. De basis voor deze uitdagingen wordt gevonden in het wandelprogramma zoals dat jaarlijks door de Sectie Lange Afstand van de KNBLO-Wandel-sportorganisatie Nederland wordt gepresenteerd! Om de sportieve uitdaging op een gezonde manier te waarborgen honoreren wij slechts één deelname per weekend, dwz dat tussen donderdagavond en maandagavond slechts één uitdaging per wandelaar wordt meegenomen in onze competitie!

Wij onderscheiden prestatiewandeling op de korte zowel als op de lange afstanden waarbij naast de vooraf gestelde tijdslimiet ook de af te leggen afstand daarbinnen telt.

In ons jaarverslag treft u de geleverde prestatie door onze leden bij dit onderdeel uitgedrukt in een afzonderlijk puntenklassement. U moet hierbij denken aan de prestatie winterseries bij RWV en de LAT, de 15 uur van Hart van Brabant, de OLAT prestatie- en wedstrijd-wandelingen in Olland, de marathon Amsterdam-

Hoorn van de LAT, de prestatieklasse van Unitas tijdens de KMS en het wandelweekend dat om beurten door RWV en OLAT wordt georganiseerd.

Voor ons puntenklassement tellen verder mee wandeltochten van 80 km en meer die ononderbroken binnen een gesteld tijdslimiet moeten worden voltooid. Het betreft hier naast bekende en minder bekende Kennedytochten enkele wandelevenementen op de nog langere afstanden met een hoofdzakelijk sportief karakter. Voorbeelden hiervan zijn: De Bossche 100, Nachtmars door de Zuidwesthoek, Amsterdam-Leeuwarden, de Betuwse Nachttocht, de Kempenlandtocht, de Omloop Goeree Overflakkee, Amsterdam-Tilburg, Nijmegen-Rotterdam en de ZtotZ tocht. Ook komen in aanmerking Euraudaxtochten vanaf 100 km en incidentele tochten die hiervoor worden aangewezen.

Sommige tochten worden extra beloond hetzij met een vooraf gesteld aantal punten of bij de geleverde prestatie volgens een bestaand honoreringssysteem. Deze beloning wordt aangeduid als bonus!

Nu terug naar het behaalde resultaat in de afgelopen competitie.

Hugo Prinsen sloot ons clubkampioenschap af met 11420 punten. Hij was hiervoor 18 keer in de weer op een wandelevenement, waarbij wij voor hem 9 keer een Kennedymars registreerden en 5 keer een tocht boven de 100 km. Daarnaast bracht hij nog eens 4 keer een ander sportieve uitdaging tot een goed einde. Met dit prachtige resultaat is de wisselbeker bij Hugo in goede handen. Proficiat!

Voor **Ad Mollen (8295)** en **Rolf Craanen (8270)** zou pas op de laatste competitiedag (26 september) bij het voltooien van de Kennedymars van de Glasstad definitief bekend worden wie van hen op de tweede respectievelijk derde plaats zou eindigen. Omdat er bij deze tocht geen bonuspunten te behalen waren, zou het uitlopen van de tocht in het voordeel van Rolf gaan uitvallen. Dat de sportiviteit hier hoogtij vierde wil ik uitdrukkelijk vermelden. Omdat Rolf op die dag reeds elders een afspraak had lopen kwam hij die belofte na en zag af van deelname aan de tocht in Leerdam, dit trouwens zonder medeweten van Adje die wel deelnam aan die tocht. Hierdoor eindigde Adje Mollen met een overschot van slechts 25 punten boven Rolf Craanen. Voor Adje registreerden we deelname aan 20 evenementen, waarvan 15x de Kennedymars werd voltooid. Rolf liet 19 keer een evenement registreren waaronder 11 keer een tocht van 100 km of meer. Een sportieve competitie werd hiermee beslecht. Beiden verdienen onze bewondering. Proficiat!

Marca Nelen eindigde in het algemene klassement op een prachtige 4^e plaats met **7565** punten. Zij nam deel aan 17 tochten, waaronder 15 Kennedymarsen en de Bossche 100. In het damesklassement kwam **Marca hiermee op de eerste plaats**. Marca proficiat en succes bij de voorbereiding op de grote tocht.

Klaas Bakker (7375) wandelt al meer dan 25 jaar onder OLAT-vlag, zowel op wedstrijden, prestatietochten als op lange afstandtochten. In ons vorige clubblad mochten we lezen dat zijn snelwandelrecord op de 3 km indoor, dat hij op 23 februari liep bij de M65, onlangs door de KNAU werd erkend. Zijn zoveelste nationale prestatie in naam van OLAT. Klaas proficiat! Dank voor je informatieve gesprekken en tochtverslagen in ons clubblad.

Evert van Ampting (7185), als wandelmaat van Marca hoefde hij slechts 1 Kennedymars op haar toe te geven. Pas laat begonnen aan de sport die hij nu als de zijne beschouwt, wandelt hij in een bewonderenswaardige stijl zijn Kennedytochten die meestal binnen de 13 uur worden voltooid. Evert, proficiat en evenals Marca veel succes! Dank voor de inhoudelijke gesprekken over de beleving van de tochten.

Boetje Hulselan (6735) is een allround wandelaar geworden. Schrikt niet terug voor de 100 EM, loopt op gezette tijden zijn Kennedymars en is zelfs een niet onverdienstelijk prestatiewandelaar. Onlangs zette hij alweer de eerste puntjes neer op de 50 km tijdens het NK snelwandelen in Tilburg. Boetje succes!

Theo Klanke (6540) laat nog wel eens een tochtje aan zich voorbij gaan. Gelukkig maar zullen bovenstaande vrienden gedacht hebben. Wie weet volgend jaar.! Niet te min Theo, een mooie 8^e plaats. Proficiat.

Piet de Ruijter (6475): Het zag er zoveel belovend uit voor Piet, maar ergens aan het eind van de competitie liep het anders dan verwacht. Piet, je inzet voor de wandelsport op de lange afstand wordt in het hele land bewonderd en overal heb je alleen maar vrienden die ook in het nieuwe seizoen graag met je zullen opwandelen. Proficiat met toch nog deze mooie 9^e plaats! Piet, bedankt voor je gesprekjes.

Hanny Klumpkens (6310): Wat ik hierboven over Piet schreef, geldt in dezelfde maten voor jouw prestatie tijdens deze competitie. Je moest je eerste plaats bij de dames afstaan aan het jeugdige elan van Marca. Op de lange afstand en klassiekers blijf je echter een kanjer, die bij iedereen bewondering afdwingt. Proficiat met je klassering en veel succes in het nieuwe seizoen. Graag hoor ik jouw regelmatige meldingen hoe het is in wandelland! Ik zal het verder kort houden, maar de namen van de volgende 5 geklasseerden mag ik u niet onthouden:

Henk Vink (5980): Telkens heerlijke uitspraken over de tochten waar je aan deelnam. Mooie prestatie neergezet!

George van den Boogerd (5960): Een nieuwkomer die deelname aan het snellere werk ondanks zijn leeftijd niet schuwt. Loopt zelfs mee in de voorhoede van klassiekers.

Frits van Duijnhoven (5920): zette een paar toppers op zijn naam en ging toen weer op zijn lauwere rusten, en zoals Klaas placht te zeggen: 'het zal wel aan zijn haren liggen.' In het prestatieklassement was je dit seizoen de beste! Frits proficiat.

Paul Canters (5750): Naast het mee organiseren van de OLAT-tochten nam je af en toe ook de tijd om je ook als wandelaar te manifesteren. Mogen we ook volgend jaar weer op je inzet rekenen!?

Conny en Huub Raymakers (5345): Jullie timmerden niet aan de weg, maar toch bereikten mij op geregelde tijd de melding dat jullie weer formidabele tochten hadden volbracht. Graag zien wij ook jullie terugkeren in ons volgende clubklassement. Proficiat met het behaalde resultaat.

In totaal mochten wij 110 OLAT-leden registreren voor ons clubklassement. U begrijpt dat ik niet alle 110 personen bij naam kan noemen. De meesten onder u ken ik gelukkig persoonlijk, mocht dat wederzijds niet zo zijn aarzel dan niet mij aan te spreken, te bellen of een mailtje te sturen. Helaas hebben twee personen uit dit klassement het lidmaatschap bij OLAT per 1 oktober beëindigd. Wij hopen dat dit niet uit onvrede was met de sfeer of inzet van onze club. Wij wensen jullie verder veel succes bij het voortzetten van jullie wandelloopbaan!

Dit seizoen waren 468 OLAT-leden ergens in het land bezig met het neerzetten van een prestatie. Een mooi resultaat dat voor de toekomst veel verwachtingen wekt.

Tot slot nog een klein overzicht: deze tochten werden door het volgende aantal OLAT-deelnemers voltooid: Kennedymars Sittard: 53x; Kennedymars Someren 49x; OLAT-winterserie 60 km 41x; Kempenlandtocht 30x en de Bossche 100 25x.

Stand clubkampioenschap OLAT 2004, per 21 oktober 2003

Ad Martens	575	Hanny Klumpkens	350
Boetje Huliselan	525	Rolf Craanen	350
Henk Plasman	515	Ernst Westerhoff	350
Klaas Bakker	475	Ron Timmermans	335

Voor de competitie 2003-2004 gelden onderstaande tochten:

16 november	Rotterdam	2 ^e prest./wedstrijd	10 km	RWV	Tijdschema
21 november	Horst L	Euraudax	100 km	Euraudax NL	300
07 december	Rotterdam	3 ^e prest./wedstrijd	10 km	RWV	Tijdschema
04 januari 2004	Rotterdam	4 ^e prest./wedstrijd	10 km	RWV	Tijdschema
11 januari 2004	Zaandam	prestatietocht	20 km	de LAT	Tijdschema
24 januari 2004	's Hertogenbosch	Bossche 100	100-(110) km	stichting B100	500 (525)

Als u met succes hebt deelgenomen aan een tocht uit ons competitieschema 2003-2004 meldt u dan zo spoedig mogelijk daarna bij: Ad van Asten ☎ 0499-473767 of per e-mail: a.h.van.asten@hccnet.nl of: a.asten1@chello.nl

De Sectie Lange Afstand van de KNBLO heeft de volgende onderscheidingen toegekend aan:

Long Distance Walker:

063 Hilmar Vogts, Winsen (D)
064 Cor de Boer, Wijk aan Zee, NHWB
065 Bertus van Ginkel, Waarder, RWV

Super Long Distance Walker

045 Gerard van der Klift, Schiedam, RWV

25x Long Distance Walker

012 Rolf Craanen, Amersfoort, ook OLAT

Kennedywalker Brons

J.P.M.	Arts	Boxmeer
Niels	Radder	Nijmegen
F.J.W.	Verkoelen	Meijel
Bert	Pakvis	Den Haag
Ben	Jeursen	Leiden
Marja	van der Velden	Beilen
Jan	v. Boerdonk OLAT	St-Oedenrode
Frans	v.d.Berg	Rijsbergen

Martin	van Haren	Beuningen
Stuart	Livingstone	Alkmaar
G.	Wiertz	Heerlen
C.L.J.	Kemper	Alblasserdam
C.	van Eikeren	Zeist
A.	Boogaard	Swifterband
Richard	v.d. Pol OLAT	Amersfoort

Super Kennedywalker Zilver

F.J.W.	Verkoelen	Meijel
--------	-----------	--------

AG.	De Wit	Hoogezand
F.J.M.	de Zwaan	Moordrecht
Richard	Klein Bennink	Zuthpen
F.H.	Heering	Enter
Ad	van Laarhoven	Tilburg
C.	de Boer	Wijk aan Zee
Elizabeth	Magabi 'Sharra	Rotterdam
C.A.	Schuursbiers	Hulst
Master Kennedywalker Goud		
F.J.W.	Verkoelen	Meijel

Ingrid	de Reus	Nieuwegein
C.A.	Schuursbiers	Hulst
Wim	Baris	Spijkenisse
Frits	Van Kasteren	Venlo
AG.	De Wit	Hoogezand
Kennedywalker Award 25x		
Mart	Doeven	Ospel
Hein	Sanders	Voorburg
Jan	Kroon	Vlissingen
Gerrie	v.d. Brink	Nijkerkerveen

Snelwandelen

NEDERLANDS KAMPIOENSCHAP 50 KM SNELWANDELEN OP 5 OKTOBER IN TILBURG

1-Pedro Huntjens	Unitas	5.02.40 goud	6-Huib v Broekhoven	RWV	5.33.10
2-Marcel Bunschoten	de LAT	5.04.11 zilver	7-Fred Röhner	Unitas	5.38.26
3-Theo Koenis	de LAT	5.13.13 brons	8-Ad Martens	DJA	5.39.30
4-Richard Leijenaar	RWV	5.14.44	9-Wil Botman	de LAT	5.47.08
5-Frans Leijtens	RWV	5.28.16	10-Hans v Wakeren	Unitas	6.05.26

Marco Timmermans stopte na ± 35 km

50 km prestatie

1-Boetje Huliselan OLAT 5.50.05

Gelijktijdig met het NK 50 km werd ook het **Belgisch Kampioenschap** gehouden, hier won:

1-Cristophe Humé het goud in 4.56.44. no 2 Dirk Bogaert werd geklasseerd op 40.568 m

De **open wedstrijd** was voor Manfred Loch in 6.06.25

De 20 km snelwandelen ging naar E. Thanopoulos in 1.24.18

Henk Plasman werd hier 6e in 2.02.10 en Ron Timmermans werd 8e in 2.15.51

De 10 km snelwandelen was voor Klaas Bakker (OLAT) in 1.01.43 voor Klaas Bunschoten in 1.12.50

WEDSTRIJDPROGRAMMA NOVEMBER 2003

16 november	Rotterdam	RWV	2 ^e wedstrijd/prest winterserie. Melden voor 10.15 uur Langepad.
07 december	Rotterdam	RWV	3 ^e wedstrijd/prest winterserie. Melden voor 10.15 uur Langepad.
04 januari	Rotterdam	RWV	4 ^e wedstrijd/prest winterserie. Melden voor 10.15 uur Langepad.
25 januari	Zaandam	de LAT	Baanwedstrijd snelwandelen 1 t/m 10 km. Eerste start 12.00 uur
25 januari	Zaandam	de LAT	Prestatie 25 km, limiet 3 uur 50 minuten

De Lichtjes wandelroute

Het was de 59^e uitvoering van de Eindhovense Lichtjesroute en de wandelaars gingen dit jaar op 4 oktober alweer voor de 8^e keer op stap door de buitenwijken van de Lichtstad. Van te voren was er al veel te zien geweest op de Brabantse televisie over de geweldige organisatie waarmee dit Lichtfestijn jaarlijks wordt omringd.

Het gereedmaken van de opsmuk die jaarlijks duizenden belangstellenden uit alle windstreken naar Eindhoven trekt is allemaal vrijwilligerswerk. Natuurlijk wordt financieel bijgesprongen door de gemeente en sponsors, maar veel blijft overeind door de geweldige inzet van de wijkcommissies die met het presenteren van deze Lichtjestradietie de Bevrijding van Eindhoven en daarmee van zuidoostelijk Nederland blijven herdenken. Vanwege een extra financiële bijdrage door de gemeente Eindhoven, zouden er dit jaar een paar extra 'ornamenten' aan het geheel worden toegevoegd, waarmee het een en ander nog feestelijker zou worden. Dus vol goede moed begin ik aan mijn 7^e voettocht door de avondlijke Lichtstad.

Door: Ad van Asten

Toen tegen zeven uur de deuren van Ramona, in het stadsdeel Strijp, open gingen voor de start mochten we niet klagen over de opkomst. Er was zelfs een bus met wandelaars speciaal uit het Gelderse Huissen gekomen om dit Lichtjesfeest ook eens te beleven. Veel trouwe OLAT-klanten hebben de route waarschijnlijk al eens als 'een must' gezien en bleven daarom op deze koele en natte avond thuis bij de warme kachel! De vaste kern

trosteert echter weer en wind, en daarom trof ik toch nog een paar bekende gezichten. Ik zou ze haast bij naam gaan noemen, maar dan valt

misschien te erg op dat het meestal de 'gewone' leden zijn die de wandeltradities bij OLAT 'nog beleven'!

Het is jammer dat het Gelderlandplein ook dit jaar nog buiten de route is gehouden. Het feestelijke kleurenspeel,

dat het plein jarenlang beroemd maakte staat nu als een langgerekt 'Ornament' achter het gaas van complex R. En daarbij blijven de zwaantjes en halve maantjes de Strijpse eer hooghouden. Ik heb er gewoond en gewerkt, dus het blijft trekken!

Dat het eigenlijk een 'Lichtfeest' is voor auto's en fietsers merken wij als wandelaars maar al te duidelijk op de Elburglaan, gelukkig zijn de plassen langs de weg nog niet al te diep!

De Bezuidenhoutseweg heeft een aardig changement bedacht, en dan volgt een eindje wandelen om te kunnen verwerken wat we al gezien hebben en ons daarna nog te wachten staat. De Lampenmaakster is er al verkast, nog even en dan is het daar alleen nog 'een speeltuin voor onbevoegden'.

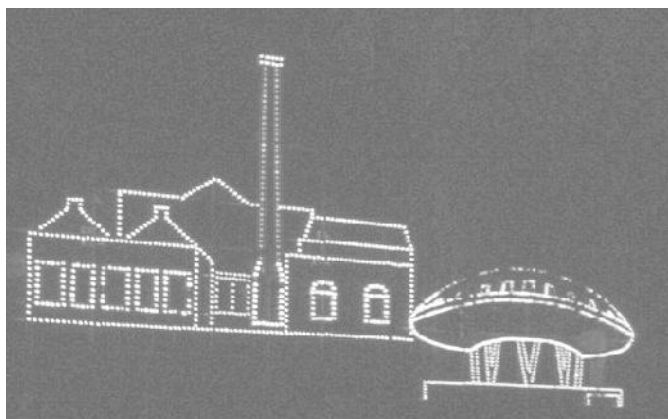
De vijver is ook dit jaar weer het 'stralende middelpunt' van de Lichtstad. Terwijl de automobilisten op hun voorrij beurt wachten, worden er door de 'festiviteiten-commissie' versnaperingen aangeboden. Gelukkig regent het niet meer en kan het raam open blijven voor wat frisse lucht en beetje 'uitzicht' voor de kinderen achterin!

Volgens mij waren de sprookjes op reis geweest, maar

het blijft een mooi gezicht!

Opwindend nieuw is het drievoudige 'ornament' ver buiten de daadwerkelijke Philipsbeleving, maar de compositie van o.a. het 1^e Lampenfabriekse en het Evuon kenschetsen toch de aloude verbondenheid van

het concern met de stad Eindhoven.

Dan is het voor een tijdje gedaan met de pret. De wandelaars op de 10 km hebben het nu wel een beetje gehad

en ze mogen nu rechtstreeks naar het kraampje van Marinus aan de Montgomerylaan met chocomelk en gevulde koek!

De vijftien en eenentwintig maken een rondje over Vlokhoven, waar vrolijke tafereeltjes te bewonderen zijn en een draaiende molen ons bezoekje aan deze oude dorpskern meer dan rechtvaardigt.

Bij het Airbornemonument aan de Kennedylaan staat het meest veelzeggende Ornament van de Eindhovense Bevrijdingverlichting. Het symboliseert de Luchtlanding op 17 september 1944 gevat binnen het Wapen van de 1^e Airborne Division.

De Mercurius- en Muzelaan scheppen even daarna een mooie sfeer van erbij horen en verder staan hier drie grote ornamenten die het bewonderen meer dan waard zijn. Het zijn opvallende kunststukken, met zeker het Elfje als de blijvende betovering die over onze Bevrijding heen zweeft!

Als ik het stadsdeel Oude Gracht achter me heb gelaten en via de Montgomerylaan richting Centrum wandel,

komt het Lichtjesverkeer mij per fiets en auto tegemoet, ergens hebben de wandelroutebouwers hier dus zichtbaar voor een afwijking van de originele route gekozen. Maar, of je een lantaarnpaal nu van de rechter- of linkerkant ziet maakt niet zo heel veel uit!

Juist voordat ik bij het voornoemde verzorgingskraampje kom, dat bezet wordt door: Leny, Annie, Theo en Marinus loop ik Patry, Ton en drie kleinkinderen achterop. Ze wandelen op de 10 kilometer en ze vinden dat het allemaal een beetje tegenvalt, maar ja wandelen in het donker is ook leuk. Terwijl de kinderen nog aan de koek bezig zijn en Enrico even de stand bij PSV opvraagt, neem ik afscheid en beloof niet de hele route door Stratum te zullen volgen, om hen straks aan te finish nog even te treffen.

Ze weten dan gelukkig nog niet dat ze op de komende 3 km geen feestlampjes meer zullen treffen!

Via de Stationstraat ga ik naar de Vestdijk, waar wel verlichting aan de lantaarnpalen is bevestigd. Het is er al een beetje druk met jeugd die op zoek is naar het avondvertier en de sporadische wandelaar die ze hier op hun weg treffen is voor hen misschien wel de curiositeit van deze avond en ze denken waarschijnlijk dat die gekleurde lampjes er altijd hangen.

Zoals gezegd beloofde ik de kinderen een stukje over te slaan, en bij de St. Joriskerk lijkt mij dat een uitstekende punt. Ik loop echter iets te ver door en kom via de Schouwburg in Den Elzent terecht. Maar, ik heb daar vroeger ook nog een tijdje rondgezworven, en daarom weet ik nu zonder verdere problemen toch bij het Stadhuis uit te komen. Eenzaam symboliseert de vlam onze Bevrijding op een totaal verlaten plein. De culturele invulling van het Herdenkingsfeest kent klaarblijkelijk gedurende slechts één weekendje haar hoogtepunt! Groepjes fietsers spoeden zich huiswaarts terwijl ik vanaf de Keizersgracht omhoog staar naar het topje van

onze 'wolkenkrabber'. Vanaf boven 4 laagjes naar beneden tellen, lijkt mij op dat moment handiger dan met de trap naar de 28e verdieping te kuieren!

Hoe oude gebouwen voor noeste nijverheid werden omgetoverd tot bruikbaar nut van het algemeen zien we nergens beter dan op de eens zo bedrijvige Emmasingel. De straat is

nu helemaal verlaten, maar het is plausibel dat hier wel het symbool van onze Bevrijding: het Licht van de Vrijheid brandt.

Met WS' 78 vanuit Bilthoven

Door: Henri Floor en Coos Verburg

www.henrifloor.nl

Op zaterdag 4 oktober 2003 organiseerde WS78 een 40 km wandeltocht vanuit Bilthoven.

Tijdens de aanleg van de spoorlijn Utrecht-Amersfoort-Zwolle werd bij de kruising met de Soestdijkseweg aan de noordwestzijde een houten haltegebouwtje geplaatst. In augustus 1863 werd de spoorlijn in gebruik genomen en had De Bilt zijn spoorwegverbinding (hoewel het station een half uur lopen van het dorp lag). Pas in 1900 werden bij Station De Bilt, zoals de officiële naam luidde, enige villa's gebouwd. In een snel tempo verrezen daarna nog meer villa's en ook wat kleinere woningen. Het bosgebied werd doorsneden door verschillende wegen en er ontstond een nieuw dorp dat van de Biltse gemeenteraad in 1917 de naam Bilthoven kreeg. Door de enorme vlucht die de woningbouw na de Tweede Wereldoorlog heeft genomen, zijn de beide dorpskernen volkomen aaneengebouwd. Het forensisme heeft de woonfunctie van de gemeente nog eens versterkt.

De start was vanuit Dorpshuis De Magneet aan de Julianalaan. Het was 's-ochtends voor de start al een gezellige drukte. Er heerste een soort nieuwjaarsgevoel. Veel wandelaars hadden we in maart voor het laatst gezien tijdens de Lustrumwandeltocht van WS78 te Lunteren. Er was dus heel wat bij te praten.

Rond 8.55 uur mochten we vertrekken. Als eerste liepen we naar het NS-station van Bilthoven. Hier staken we de spoorlijn over en liepen toen naar bos-, heide- en zandgebied Heidepark. Hier dwaalden we fraai over

smalle bos- en heide paadjes. Bij een vijver moesten we volgens de parkoersbeschrijving de waterlijn volgen. Maar door de droogte van de afgelopen zomer was de waterlijn nu wel erg laag en was drassig. We kwamen uit in buitenwijken van Bilthoven. Hier liepen we langs exclusieve huizen. We staken een verkeersweg over. Nu bevonden we ons op landgoed Splinterenburg overgaand in de Ridderoordse Bossen. Het kwam deze tocht regelmatig voor, dat we op bospaden kwamen waar we nog nooit geweest waren. En dat terwijl we voor WS78 al tweemaal een tocht vanuit Bilthoven hadden uitgezet. Een paar maal liepen we langs bosmeertjes.

Langs de westkant van landgoed De Vijverhof bereikten we de Embranchementweg. Na kruising hiervan dwaalden we door bosgebied Venwoude. Onverwachts liepen we hier langs een aantal weilanden. We kwamen uit bij het omrasterde bosgebied rondom kasteel Drakensteyn. Spoedig daarop werd Lage Vuursche bereikt. In dit dorpje, dat behoort tot de gemeente Baarn, is geen winkel. Maar er zijn wel vier restaurants. Daarop werd de soeppost bereikt op 9½ km.

Door de manoeuvre, dat ons parkoers had gemaakt om bij de soeppost te komen, zagen we vrijwel niets van het kleine centrum van Lage Vuursche. We verlieten het dorp weer en dwaalden verder door de bossen. We liepen om klooster St. Elisabeth heen en zetten nu koers naar natuurgebied De Stulp. Dit natuurgebied is in de jaren negentig gerenoveerd. In een deelgebied, dat omrasterd is, graasden nu runderen. Ons parkoers liep ook door een deel van dit terrein.

Staatsbosbeheer besloot in 1991 het gebied De Stulp in de oorspronkelijke staat terug te brengen en de bomen te kappen, waardoor er weer een open vlakte van zo'n 40 hectare ontstond. Maar dan moesten er wel koeien ingezet worden

die het gras wegmaaiden, zodat de heide weer een kans kon krijgen. Staatsbosbeheer koos voor Franse Charolais-koeien, witte runderen, vleeskoeien die niet gemolken hoeven te worden en die een geschikte maag hebben om de taaie grassen en struiken te verteren. Zij zijn beter geschikt voor dit werk dan schapen, omdat ze geen toezicht behoeven.

We hoorden op een gegeven moment schieten op een schietterrein. Dit betrof het schietterrein dat behoort tot het grondgebied van Paleis Soestdijk. We dwaalden verder en herkenden op een gegeven moment om mooi smal pad dat we nu tegengesteld liepen van de WS78 wandeltocht van 5 oktober 2002 vanuit Baarn.

We liepen door het Paardenbosch. Dit bos ligt aan de noordkant van Paleis Soestdijk. Van het Paleis zelf zagen we totaal niets.

Eén van de belangrijkste historische feiten voor Baarn is ongetwijfeld dat aan het eind van de Gouden Eeuw stadhouder Willem III de "Hofsteede aan Zoestdijk" aankocht en er een jachtslot voor in de plaats liet bouwen. Sindsdien heeft het slot, dat later werd uitgebouwd tot Paleis Soestdijk, gediend als woning voor leden van het Koninklijk Huis. Vanaf 1937 is Paleis Soestdijk de woning van prinses Juliana en prins Bernhard. Het paleis ligt even buiten Baarn en is van de weg af te zien. Als de prins en/of de prinses thuis zijn, staat één van de standaards midden op het dak. De vier dochters van het Koninklijk paar, waarvan de huidige Koningin Beatrix de Kroonprinses was, gingen in Baarn naar school.

Via het Baarnsche Bos werd het centrum van Baarn bereikt. We kwamen langs het NS-station van Baarn. Bij het loket haalden we de NS-wandeltocht Landgoed Groeneveld.

In het station, dat dateert uit 1874, bevindt zich de Koninklijke Wachtkamer. Tegenover het station ligt het Bevrijdingsmonument 1940-1945.

De grote rust was op 19½ km in zaal "het Brandpunt" van de Gereformeerde Kerk te Baarn. Na de rust liepen we naar de spoorlijn Baarn-Hilversum en staken deze over via de Koningin Emmabrug. We volgden de spoorlijn in westelijke richting door het Roosterbosch. Verder staken we de spoorlijn over via een onbewaakte spoorwegovergang. Nu zetten we koers naar Kasteel Groeneveld.

Rond 1710 liet de Franse hugenoot Marius de Mamuchet, telg van Henegouwse Hugenoten, in de bossen van Baarn het buitenverblijf "Groeneveld" bouwen, met naast het hoofdgebouw een koetshuis, orangerie en boerderij, omringd door een Franse parktuin. Pieter Cornelis Hasselaer, Indiëvaarder en burgemeester van Amsterdam, liet veertig jaar later beide zijvleugels aanbouwen en moestuinen aanleggen. Eind 18e eeuw werd de tuin herschapen in een Engels landschapspark. Door het imposante uiterlijk kreeg het zomerverblijf voor Amsterdamse burgeredellieden de naam "Kasteel Groeneveld". Er werd muziek gemaakt, gefeest, gejaagd en gevaren op de vijvers. In 1940 heeft Staatsbosbeheer het landgoed gekocht. Tijdens de grondige restauratie van het kasteel tussen 1977 en 1982 werd nog een gave wandschildering van 54m² ontdekt.

Kasteel Groeneveld is nu ons nationaal centrum voor bos, natuur en landschap. In het kasteel geven tentoonstellingen een levendig inzicht in de kleurrijke geschiedenis, interessante informatie over natuur en milieu en er worden educa-

tieve programma's en andere activiteiten aangeboden. In de muziekzaal worden elke twee weken concerten gegeven. Voor kinderen is er een leuke "speurtocht" in het kasteel en in de omgeving kan een mooie wandelroute met opdrachten worden gemaakt. In het kasteel is ook een café-restaurant.

Even voor het kasteel, ter hoogte van een oude ijskelder, sloegen we af en dwaalden nu lange tijd door het kasteelpark.

In de ijskelder van Kasteel Groeneveld werd vroeger in de winter ijs opgeslagen. Dit ijs werd uit de vijvers van de kas-teeltuin gehakt. De 42 cm dikke wanden en de meter grond boven op de kelder zorgden voor een zodanige isolatie, dat men het ijs wel twee jaar goed kon houden

We staken opnieuw de spoorlijn van Baarn naar Hilversum over. Nu dwaalden we door boswachterij De Hooge Vuursche. Van het gelijknamige luxueuze hotel zagen we niets.

Nadat we de Hilversumse Straatweg waren overgestoken dwaalden we door landgoed Pijnenburg. Op 30 km was de koffiëpost in Hollandse Rading. We kregen hier de zwaarste bui van de dag te verwerken. De bui duurde gelukkig maar kort, zo'n 5 minuten. Toen het droog was geworden, zagen we de voorzitter van WS78 de banken droog maken, zodat we snel konden zitten. We hoorden een parkoersbewaker zeggen dat we nog 2 uur en een kwartier de tijd hadden om de tocht voor zes uur, de officiële sluitingstijd, te kunnen beëindigen.

Hollandsche Rading ontstond na de jaren twintig van de vorige eeuw. Dit villadorp ligt aan de rand van het Gooi. De naam Hollandsche Rading (rading = grens) geeft aan dat hier de grens tussen het Gooi (Holland) en het Sticht (Utrecht) heeft gelopen. Ook nu nog is de grens van het dorp, met de ten noorden ervan gelegen gemeente Hilversum, ook de provinciegrens tussen Noord-Holland en Utrecht. Het forensendorp Hollandsche Rading grenst pal aan het Gooisch Natuurreservaat. De kern ligt midden in een bosrijke omgeving en is daardoor aantrekkelijk voor toeristen. Er is ook een NS-station.

We liepen nu over landgoed Eikenstein en door het Maartendijkse Bos. We kwamen uit bij de Tolboom, een zuivelboerderij. Even verderop kwamen we langs een manege die gelegen is achter café restaurant Mauritshoeve.

Nadat we de Dorpsweg (van het dorp Maartensdijk) waren overgestoken kregen we nog een fraai uitzicht op Huize Eyckenstein. Nu volgden we de meer dan 2 km lange Eickensteinseweg. Deze weg begon verhard maar werd na een slagboom onverhard.

Aan de rand van Bilthoven uitgekomen bereikten we de fruitpost. Deze lag op 36 km en was gelegen in een kiosk op een speelveld van recreatieterrein De Leijen. Door Landgoed De Leijen werd het centrum van Bilthoven bereikt en even later de finish. Doordat wat pijlen waren verdwenen zagen we pas thuis dat we de laatste halve km over een andere dan de officiële route

naar de finish waren gelopen. Met onze route kwamen we langs onze auto, waardoor we hier overtollige spullen konden achterlaten. Het was een zeer mooie wandeltocht geworden, die veel door de bossen voerde. Het weer was beter dan verwacht en voorspeld. We hoefden geen enkele keer onze

meegenomen regenbroek aan te trekken. Wel gebruikten we een paar keer onze meegenomen paraplu. Deze tocht voerde door de plaatsen: Bilthoven (gemeente De Bilt), Den Dolder (gemeente Zeist), Baarn, Hollandsche Rading (gemeente De Bilt). Het IVV-nummer was 16896.

LANDSCHAPSPARK DE KEMPEN

1^e tocht 37^e OLAT-winterserie

Het zou een prachtige herfstdag worden beloofde het weerbericht en belofte maakt schuld. Dus zowel het weerbericht als het voorbericht in ons vorige clubblad werden zo ongeveer woordelijk waargemaakt. Al vroeg was het gezellig druk in 't Vierspan in Eersel. Diverse prominente wandelaars die in het afgelopen seizoen streden om de clubpuntjes waren nu present voor een ontspannen wandeling in de kempische natuur. Buiten de bebouwde kom was de omgeving dit najaar voor het eerst in een sprookjesachtig decor veranderd. Bevroren mist gaf de Cartierheide een prachtige uitstraling, voeg daarbij de kleurenpracht van dit tijdstip in de herfst en het vroege ochtendzonnetje en u hebt het plaatje voor ogen dat wij op deze mooie zondagmorgen te zien kregen.

Na zes kilometer wandelen gingen de eerste gratis boterhammetjes en bekertjes met thee, koffie, choco en bouillon grif van de hand bij het verzorgingstentje midden in het bos. Alsof er helemaal niets was veranderd sinds de vorige serie wandelingen! Een en al gezelligheid en praatjes makende oudjes die nog willen impo-

neren bij al dat vrouwelijke gezelschap dat tegenwoordig in grote getale onze wandelpaden het bewandelen extra aantrekkelijk maakt. Zoals reeds gezegd de Cartierheide lag er schitterend bij.

De activiteitenkalender is hier in het najaar overvol aan buitenvertier. Wij konden dat ervaren bij de mountainbikers die voor vandaag in deze contreien een tocht hadden uitgezet en diverse ruitersclubs hadden ook hun paardjes en leden een extra weekendje uit in dit gebied beloofd. Gelukkig hield iedere activiteit rekening met de ander, zodat het een mooi samenspel werd.

Bij een knappend haardvuurtjes genoten we op de eerste binnenrust van een kopje koffie, terwijl toch ook nog een behoorlijk aantal zoonaanbidders het buiten terras verkoos voor de eerste versnapering. De uitspanning waar we zaten heet 'Dennenlucht'.

Direct na deze rust begonnen we, na enig ronddolen door de bossen, aan het ruigere werk. De bosbouwers

waren hier in de afgelopen week veelvuldig aan het werk geweest met zagen en de gevelde bomen lagen keurig, maar horizontaal, over ons wandelpad verspreid. Dat leverde bij het 'bewandelen' van die paadjes bijzonder vermakelijke tafereeltjes op en soms leek het wel of we met het Zuidnederlands kampioenschap boomklimmen bezig waren!

Heelhuids werd evenwel 'Hof van Heden' bereikt, waar op enig 'niet al te duidelijk' moment de wegen van de 30 en 40 km van elkaar scheidden. Wij, op de langste

afstand, gingen op weg voor een extra lus van 11.5 km

door het Postelsbos onder Weebosch. Het enige levend wezen dat we in dit verlate stukje Nederland aantreffen was onze president, nu in de functie van steunverlaat voor koffie- en chocolabehoevenden. Aan de akkerboorden van de uitgestrekte 'Pielis' deed Marinus zijn werk met verve!

Je mocht het soms geen pad meer noemen, maar toch wist Hein Dirx, onze decorbouwer -en opgegroeid deze streek-, steeds weer een 'uitweg' te vinden uit de voorgeschotelde doolhof. Wij voelden er ons thuis als vrije vogels!

We namen nog een vijftiental minuten de tijd voor een 'warming-up' bij 'Hof van Heden', maar de tijd begon ons nu samen met de afstand toch enige parten te spelen. Ik weet niet hoe kenners zo'n 'afstandbepalend meetinstrument' noemen, maar volgens mij had Hein dat ding ondersteboven in zijn broekspijp zitten bij het

opmeten van het aantal kilometertjes die hij ruwweg betitelde als: bospad, begroeid pad, smal pad, bosweg, bosterug enz..

Nu gaf de Cartierheide een heel andere aanblik dan vanmorgen, nu was het een laat herfstzonnetje dat lange schaduwen toverde van de sporadische bomen die her en der in het uitgerekte heidellandschap opduiken. Als vast herkenningspunt doet OLAT bij een tocht door de Kempen steevast 't Laarven in het pakket, een mooi en afwisselend punt in de doolhof tussen sparren en Amerikaanse eik.

Alsof we het zouden kunnen missen, duidde Willem het soepplekje nog eens extra aan, mooi beschut in het struikgewas was daar nog een moment van bezinning over al dat mooie dat we vandaag al wandelend door ons mooie Kempenpark te zien kregen. Graag tot een ontmoeting bij een volgende tocht...

Willy en Tijs in Peru (deel 3)

Door: Willy Veugelaers

Buenos días todo,

.....'s-Avonds super gegeten en weer bijna voor niks, en "helados cerveza" gehad, bier-ijs. Apart. Nou, we blijven hier nog een paar dagen, gaan dan de "los Cedros" lopen. Ongeveer de zwaarste tocht in dit gebergte, 10 dagen, met een zevental passen van boven de 4000 meter. Onbegonnen werk eigenlijk met een rugzak. Maar ja, we zullen wel weer zien. Ik heb er in ieder geval weer ontzettend veel zin in.....

Episode 21 mei-30 mei

Los Cedros: Voedselvergiftiging ofwel Montezuma's revenge.

Fout!!! Nooit aan de straat eten.... staat in iedere reisgids. En dat hebben we geweten. Op den duur denk je dat je leeg bent, maar niets hoor. De volgende dag de hele dag op bed gelegen met koorts. Maar ja, het hoort erbij.

Caraz was de plaats waar we ons voorbereidden op en uitrustten voor de "Los Cedros"-trek. We hebben deze dagen inkopen gedaan voor de trektocht waarbij we op de markt in gesprek raakten met twee marktkooplui, Felix en Luis. Elke keer als we daarna weer over de markt liepen, hoorden we ineens "hey gringo's", en keihard zodat iedereen naar ons keek en lachen dat ze dan weer deden. Zoals ik jullie vorige keer al vertelde, waren wij bijna de enige toeristen daar in Caraz. Ik had echter mijn boek uit, en had dus een ander nodig. Volgens de reisgids was er echter een pizzeria, met een book-exchange. Wij daar dus 's-avonds heen. En ja hoor, de eerste gringo's, en het waren nog Hollanders ook.

24 mei om 5.45 opgestaan, om een colectivo naar Hualcayan te zoeken. In Caraz is het anders dan in Huaraz, waar er busstations zijn en je de dag van te voren een kaartje kunt kopen. Hier moet je gewoon 's-morgens vroeg de straat op om een colectivo te zoeken die toevallig die kant op gaat. Na veel onderhandelen konden we voor 10 soles mee. 3 Euro voor een rit van dik een uur over een zandweg. Niet slecht. Om 8.00 komen we aan bij het voetpad dat ons naar Hualcayan

moet brengen. We bevinden ons dan op 2750 meter hoogte. Vanaf nu is het 2 dagen klimmen naar een hoogte van 4860 meter, de Osoruri, onze eerste pas. De tocht die we gaan doen heet dus de "Los Cedros". Ook deze tocht gaat net als onze vorige tocht, de "Santa Cruz", om het Alpamayo-massief heen, alleen via de andere kant. Het verschil is echter dat we nu zeven passen van boven de 4000 meter over moeten en vorige keer maar een. Onze trekking-gids schrijft het volgende over de "Los-Cedros"-tocht: (ik schrijf dit nu pas omdat anders mijn moeder ongerust zou zijn geworden, hè mam) "This is one of the toughest and longest hikes of the Cordillera Blanca, so don't attempt it unless you are fit and properly acclimatised. There is no escape route once you are over the first passes, so altitude sickness would be serious. Fatal accidents of altitude sickness happened here often before" Met goede moed begonnen we dus aan de klim. Na 2 uurtjes over een mooi pad langs kleine nederzettinkjes kwamen we in Hualcayan aan op 3160 meter. Hier is de eigenlijke start van de tocht. Toen we het dorpje uitliepen kwamen we langs een hutje waar je drinken kon kopen. "Registration" hoorden we opeens. We moesten ons hier dus registreren. Naam, paspoortnummer, beroep enz. Dit gebeurt wel vaker in Peru, bij Nationale parken en politiecontroles. We hebben hier dus ook wat gedronken. Hierna begon de echte steile klim, zigzaggend naar boven in de brandende zon. Zweten!!! Gelukkig hadden we wel steeds schitterende uitzichten op het dal en de tegenoverliggende Cordillera Blanca. Tot 16.30 uur ge-

klommen, naar 4230 meter. Snel gegeten want om 17.30 is het hier donker. 's-Avonds een mooi uitzicht op de dorpjes in het dal. Allemaal lichtjes zo'n 2000 meter onder je.

25 Mei: 6.30 uur opgestaan. Rustig aan gedaan. Eten maken, tent laten drogen, water filteren, inpakken, tanden poetsen en dan is het weer 8.45 uur als je aanloopt. En maar weer omhoog. Op den duur werd de klim gelukkig minder steil toen we de vallei inliepen. Een mooie smalle vallei met aan weerszijden rotswanden, met daarin uitgehakt het pad. Op het einde van de vallei lag het meer Cullicocha op 4650 meter met daarboven de pas van 4860 meter, waar we vandaag overheen wilden. Bij het meer liggen wat hutten van Electro-Peru, dat hier energie opwekt uit het water dat tientallen meters recht omlaag stort naar een onderliggend meer. Een half uur voor dit meer kwamen we een werknemer van Electro-Peru tegen waar we een praatje mee maakten. Bij het meer aangekomen waren we opeens het pad kwijt. Hoorden we opeens een geschreeuw van boven. Stond een man te wijzen dat we die kant op moesten. Daar aangekomen bleek het diezelfde man te zijn!! Hoe die het gedaan heeft weet ik niet, maar je voelt je dan wel dom. Na bij het meer gerust te hebben verder omhoog, en na veel gezweet (van Tijs) en gefoeter (tja ook van Tijs) kwamen we op de Osoruri aan. We zitten daar ongeveer net zo hoog als de Mont-Blanc in Europa. Van hieruit omlaag naar 4550 meter en meteen omhoog naar de volgende pas, de Vientunan op 4770 meter. Van hieruit moesten we nog 700 meter dalen naar de bodem van de vallei waar we konden kamperen. Het begon echter al laat te worden en we moesten dus in een ruk doorlopen.

Om 16.45 uur kwamen we er eindelijk aan. Ik heb Tijs nog nooit zo gaar gezien. Hier bevinden we ons in de beruchte Quebrada Alpamayo, ook wel de natuurlijke muizenval genoemd. Als je hier last krijgt van hoogteziekte (hersenen- of longoedeem, ophoping van vocht in de hersenen of longen als gevolg van de hoogte) heb je pech, dan ga je dood, omdat je dan meteen omlaag moet. Dit gaat echter niet omdat je aan alle kanten minimaal 800 meter moet stijgen. Tja, en helikopters kennen ze hier niet. Best een raar idee als je in je tentje ligt en je voelt een lichte hoofdpijn opkomen.....

26 Mei: 6.30 uur wakker. Snel tent open. Stralend mooi weer. Toch mezelf even keihard knijpen, ja ik leef nog!!! Tijs nog even keihard knijpen. Klats!!! Yes, ik leef echt nog!! Vandaag moeten we naar het einde van de vallei lopen waar je bij goed weer een spectaculair uitzicht schijnt te hebben op de Alpamayo. Hierna moeten we de Gara-Gara pas over van 4830 meter. Dit is een lastige pas die alleen bij goed weer gepasseerd kan worden omdat het eerste suk padloos is en steil omhoog gaat door borsthoog pampagras. Het is stralend weer dus vol goede moed lopen we aan. Maar binnen 2 uur lopen we in de hagel en kunnen we nog net 10 meter vooruit kijken. Balen, geen Alpamayo en geen pas

en dus nog een nacht in de val. Om 11.30 komen we op het einde van de vallei waar net een arrieros met zijn beladen ezel aankomt, met een tijdje erna zijn 2 Franse klanten. Zij blijken net van de Gara-Gara af te komen en raden ons aan niet omhoog te gaan omdat er sneeuw is gevallen. Dus we zetten onze tent maar op naast die van hen. Echter twee uur later is het weer stralend blauw. Ongelooflijk hoe snel dat hier kan gaan. We zijn toen maar een stuk verder richting de Alpamayo gelopen naar een meer waar je een nog mooier uitzicht hebt. En het was ook echt schitterend. Je staat dan ongeveer loodrecht onder de berg. Machtig. Even later teruggelopen. Toen we even pauze hiielden, hoorden we ineens een oorverdovend lawaai. 200 meter van ons vandaan, aan de overkant van het dal komt er opeens een enorme lawine omlaag. Wat een geweld zeg. Wauw!!! Terug in het kamp, gingen net de 2 Fransen die kant op. Wij zijn eten gaan maken, en kregen gezelschap van Tony, de arrieros. Wij hebben hem wat thee en soep gegeven. Blijkbaar vond hij dit zo leuk dat hij de rest van de avond bij ons heeft zitten buurten. Interessant, want hij wist ons ontzettend veel te vertellen over de omgeving, en wees ons nog een waterbron met kraakhelder water, wat ons weer een hoop gefilter scheelde.

27 mei: Weer schitterend weer, behalve natuurlijk boven de Gara-Gara-pas die in de wolken lag. Toch maar gaan lopen. Eerst de stijf bevroren tent ingepakt, een foto van Tony met zijn ezels gemaakt en afscheid van hem genomen. Eerst moesten we echter een brede snelstromende rivier zonder brug over. Dit is niet Tijs' favoriete onderdeel van het backpacken, wat voor mij natuurlijk altijd komische taferelen oplevert. Jammer genoeg kwam hij echter nu ook weer droog over, al heb ik nog steeds de hoop dat het een keer fout gaat. Nou, daar begon het geploeter. Door de struiken omhoog. Het ellendige is dat je niet ziet waar je je voeten neerzet. Dus de ene keer zak je tot je enkels in de modder, de andere keer zak je een meter naar beneden. Frustrerend. Gelukkig kwamen we toch goed uit en zagen we het begin van het pad. Het bleef vrij steil omhoog gaan en vooral de laatste 200 meters gingen recht omhoog door geröll, los gesteente. Dit is helemaal vervelend omdat je hier niet teveel druk op moet zetten, maar dat is moeilijk met een rugzak van 25 kilo. Dus je zet een stap en glijdt weer een halve terug. Met de top voor het grijpen doe je over de laatste 200 hoogte meters zo'n uur. Boven op de pas was echter alles weer vergeten. Het was inmiddels redelijk opgeklaard waardoor we een indrukwekkend uitzicht hadden. We zaten hier op de rand van het alpiene gebergte. Als we naar achteren keken, waar we vandaan kwamen, zagen we alleen maar ijsreuzen, en voor ons een Schotland-achtig landschap zonder een toefje sneeuw. Apart. Van de pas af omlaag gelopen in de Quebrada Mayobamba, tot zo'n 4300 meter halverwege het dal en toen weer recht omhoog de volgende te verwaarlozen pas over van

---

4460 meter, vanwaar we afdaalden naar Tayopampa. Pampa's zijn wijde vlaktes, wat ze verschillend maakt t.o.v. Quebrada's (valleien) die meer bolvormig zijn qua bodem. Het zonnetje schijnt hier lekker, dus we willen onze bevroren tent laten drogen, begint het weer te hagelen....

28 Mei: Bewolk, fris. Jammer dus. Naar het einde van de Pampa gelopen, naar Huilca, een boerengehuchtje van 4 huisjes. We waren er bijna, komen er ineens een paar dolle honden aangestormd. Aangezien wij de intentingen tegen hondsdelheid veel te duur vonden, begonnen we toch wat zweetdruppeltjes te voelen tussen onze bilspleten. Ik heb geleerd dat je zo snel mogelijk een steen moet pakken en de beesten moet bekogelen. Dus tegelijkertijd toen ik stenen begon te gooien gingen de honden er vandoor. Maar, of ze nu echt bang voor ons waren....?

Even later bleek dat we nu echt in een afgelegen gebied zaten omdat de mensen hier geen Spaans praatten maar Quechua.

Vanuit Huilca het dal in naar onze volgende pas op 4610 meter, de Yanacon. Dit bleek een ontzettend smal, kort maar steil dal te zijn. Op het einde aangekomen kwamen we echter in een vrij brede kom uit met aan alle kanten steile muren. Hoe moesten we hier ooit uit komen? Nog eens goed op de kaart gekeken, maar het klopte toch. Daar achter in de hoek moesten we ergens tegen die steile muur op. Een stuk verder lopend zagen we inderdaad een pad zigzaggend steil omhoog de muur in lopen. Dit was dus weer 10 stappen nemen, 30 seconden op adem komen en zo maar door tot boven. Daar aangekomen bleek het ook aan de andere kant direct weer steil omlaag te gaan. Sta je daar met je tas op zo'n smal richeltje en windkracht tien. Dus maar meteen een paar stappen omlaag uit de wind en niet van het uitzicht genieten.

Aan de andere kant van de pas bleek het echter veel beter weer te zijn. Dus weer lekker in de korte broek lopen. Het was overigens een schitterend weids dal, met aan beide kanten hoge rotswanden waarlangs ontelbare watervalletjes omlaag kwamen. Er liep echter geen pad zodat we steeds op de kaart moesten kijken om niet vast te lopen. Halverwege het dal zou het pad weer beginnen en gelukkig vonden we dit ook meteen. We moesten hier de rechterkant aanhouden en kwamen zo in een schitterend dalletje uit. Aan beide zijkanten waren steile dichtbegroeide wanden, aan de achterkant waar wij vandaan kwamen was een 100 meter hoge rotswand waarlangs een enorme waterval omlaag donderde. Onderin stond een houten huisje met rieten dak, waarin een Quecha-indianenfamilie woont. De kinderen, allemaal in authentieke klederdracht waren een enorme lamakudde aan het voeren, moeder was hout aan het sprokkelen en had al een flinke bos op haar rug. Je leek dus echt de Middeleeuwen binnen te lopen. Fascinerend. Toen ze ons zagen, was het natuurlijk schrikken. Vlakbij hun huis gingen we zitten om te rusten.

Heel verlegen en bang kwamen ze op ons afgelopen. Toen we ze een koekje gaven was het ijs een beetje gebroken. Ook hier hebben we een unieke foto mogen maken. Je beseft dan wel weer hoe geïsoleerd deze mensen leven, dagen lopen van de bewoonde wereld. Waarschijnlijk komen ze wekenlang het dal niet eens uit, omdat ze volledig zelfvoorzienend zijn. En dan zien ze ineens gringo's.

Even later verder naar onder gelopen naar Jancapampa, een ontzettend brede pampa op 3600 meter, die wordt overheerst door de 6200 meter hoge Pucajirca, die vanaf hier dus 2600 meter recht omhoog steekt met aan zijn loodrechte wanden gletsjers die zo op je omlaag lijken te vallen. Ook weer een "stunning-view" zoals onze reisgids zegt.

29 Mei: 's-Morgens regen, dus maar blijven liggen tot 7.30 uur, toen het droog werd. Wat ziet zo'n indrukwekkend dal er ineens saai uit als je niets ziet !! Een stuk het dal uitgelopen totdat we rechts omhoog moesten naar het dorpje Pishgopampa. Hier gingen ontzettend veel paadjes doorheen, dus overal moesten we de weg vragen. Maar hier wilde blijkbaar iedereen wat hebben, dus ook de volwassenen, voordat ze de weg wilden wijzen. En geen snoepjes, maar medicijnen. De een liet een ontstoken hand zien, de ander een ontstoken kies of een schurft huid. We hebben toen maar wat Anti-Flu's en Nivea zonnebrandcrème uitgedeeld als waren het wondermiddeltjes. Eindelijk konden we verder naar Tupa-Tupa, de volgende pas op 4360 meter. Er zou een schitterend uitzicht moeten zijn, maar door de bewolking zagen we niks. Vanaf hier was er geen pad meer. Maar na op de kaart gekeken te hebben dachten we te weten waar we omlaag moesten. Wij dus omlaag. Na een tijd lopen kwamen we op een pad uit. Raar, want dat stond niet op de kaart. Even later kwamen we een paar huizen tegen met mensen die meteen naar binnen vluchtten en ons nakeken vanuit hun hut totdat we uit het zicht waren. Toen we later ook nog een zijdal tegenkwamen dat we ons niet konden herinneren keken we toch nog maar eens op de kaart. Bleken we toch een verkeerd dal ingelopen te zijn; een dal dat nog niet eens volledig ingetekend was op de kaart. Dus grote kans dat wij de eerste gringo's waren die deze mensen zagen. !!!! Even later kwamen we een vrij flinke Peruaan tegen op een hele kleine pony, een grappig gezicht. Ook hij keek vrij vreemd. Maar na hem gedag gezegd te hebben begon hij toch met ons te praten. Hij vroeg waar we heen gingen. Na hem dat verteld te hebben zei hij dat we dan maar beter met hem mee konden gaan, want hij was op weg naar zijn vriend, die woonde in het dorpje waar we net doorheen waren gelopen. Daar konden we heus wel blijven slapen. Dit aanbod hebben we vriendelijk afgewezen, omdat die vriend waarschijnlijk net al voor ons gevlucht was. Even later kwamen we op een ontzettend goed pad uit met schitterend gelegen hutjes erlangs. Dit bleek een oude handelsroute uit de Inca-tijd te zijn. De weg is daarna ontzettend goed bijgehouden.

Vreemd, maar misschien ook maar goed dat deze weg nog niet ontdekt is door het gros van de gringo's. De mensen hier waren ontzettend vriendelijk. Zo zie je maar dat verkeerd lopen ook voor positieve verrassingen kan zorgen. Nadeel was wel dat we flink door moesten lopen om op onze kampeerplek te komen, Laguna Huecrococha, een meer op 4000 meter. We kwamen hier dan ook pas aan om 17.15, vlak voor zons-
ondergang. Dat werd dus in het donker koken.

30 Mei: Tijd voor onze laatste pas. De Alto de Pucaraju van 4640 meter. Ook dit was weer een ontzettend steile klim, die we wonderwel zonder moeite opkwamen. Ook hier hadden we niet echt geluk met het uitzicht. Vanaf deze pas daalden we af naar het Huaripampatal, waar de Santa-Cruz tocht begint, die we vorige keer gedaan hebben. Bekend terrein dus. Vreemd dat je weer ineens een wc-hok langs het pad ziet staan terwijl je de laatste 7 dagen maar twee andere trekkers bent tegengekomen en echt door "the middle of nowhere" bent getrokken. Onder in de vallei aangekomen, even gerust en een zakje krenten opgegeten. Even later weer op pad, kijk ik achter me, zie ik Tijs ineens de struikjes induiken. Blijkbaar waren de krenten niet goed gevallen. Dus ben ik maar vast doorgelopen naar de kampeerplek. Ik had de tent al opgezet, een paar flessen water gefilterd, komt Tijs wijdbeens aangehuppeld.

31 Mei: Laatste dag. Even na de start komen we de eerste toeristen al tegen. We zouden vandaag in een uurtje of vier zo'n 40! toeristen tegenkomen, op de vorige 7 dagen maar 2. Nou weet ik niet of ik vorige keer al had verteld dat ik mijn kettinkje, dat ik hier in Peru heb gekocht, (ben nou eenmaal bijgelovig, heb ik bij mijn vorige 2 verre reizen ook gedaan) was kwijtgeraakt tijdens de trek. Ik ben toen die dag een stuk teruggelopen omdat ik dacht dat ik wist waar ik het verloren had. Ik kon die rustplek echter niet terugvinden, alles lijkt daar im-

mers op elkaar. Vandaag waren we een stuk aan het lopen en opeens denk ik "he, hier hebben we toen gerust" dus ik blijf stilstaan. Op dat moment zegt Tijs "Hier hebben we volgens mij vorige keer gerust" Dus ik kijk naast me, en ja hoor, daar ligt mijn kettinkje. Dus het heeft daar 18 dagen gelegen, zonder dat iemand van de pakweg 50 mensen die er dagelijks langsloten het heeft gezien. En dan zeggen dat toeval niet bestaat. 's-Middags kwamen we in Vaqueria aan waar we de vorige trek "gedropt" waren. Alleen, nu was het maar hopen of er iets langskwam. Er zat ook al een Rus, Andre, te wachten. We hoopten dat er een truck zou komen; zaten er een uurtje en ja hoor, een truck. Achter in de open laadbak zaten al een paar Peruanen, die vreemd opkeken toen wij drieën instapten. Vinden ze raar, gringo's die zo primitief reizen. Maar wat een ervaring zeg. Ik ben helemaal boven op de laadbak gaan zitten. Je zit dan op een houten balk 2 meter boven de vloer van de laadbak. Zo'n truck vliegt werkelijk over die zandpaden heen. En vooral de pas af, werd ik menigmaal bijna gelanceerd richting de 1000 meter lager gelegen Laguna LLuancanaco. Maar een schitterend uitzicht. Je kunt echt overal om je heen kijken. Nou, wat er daarna gebeurd is weten jullie. Met mij gaat het gelukkig weer perfect. We hebben ons gisteren laten scheeren bij Sonia en Rocia, blij dat ze waren om ons weer te zien. We hebben het dansen in de "tambo" gelukkig kunnen afwimpelen, maar ze hebben ons wel zover gekregen dat we vanavond meegaan naar een cafeetje, volgens mij een karaoke-bar. Vandaag kwamen we langs de kapsalon, en ze kwam naar buiten gestormd om ons aan onze afspraak te houden. Volgens mij heeft Sonia wel een oogje op Tijs. We blijven hier waarschijnlijk tot zaterdag, pakken dan de bus naar Chiquian, aan de voet van de Cordillera Huayhuash.

Constant aan de wandel:

Euraudaxwandeling te Wolfheze

Op woensdag 17 september nam Constant deel aan de Euraudaxwandeling van 25 km te Wolfheze. Namens het Comité Gelderland nam Bert Dieckmann de leiding van deze tocht op zich. Een groep van 65 wandelaars vertrok om 11.00 uur stipt vanuit het restaurant De Gelderse Roos.

Het dorp Wolfheze ligt vlakbij de Planken Wambuis, daar waar de A50 en A12 elkaar treffen. Het is een leuk gebied om er te wandelen, zoals dat trouwens op de meeste Veluwe plekjes het geval is. De groep wandelde met een constante snelheid van 6 km per uur. Vroeger bereikte Constant trouwens wel snelheden van 8 à 9 km per uur, maar in de Euraudaxdiscipline moet je je aan 6 km/u houden.

Bert liet de wandelaars volop genieten van het uitzicht op de heide bij Doorwerth en Renkum.

De groep wandelde langs Renkum en vervolgens door een groengebied met vooral weiland op Ginkel aan.

Door al dat dwalen raak je wel een beetje het richtinggevoel kwijt, maar waarschijnlijk ergens in de buurt van de ANWB-paddenstoel 20325 kreeg de groep verzorging in de vorm van limonade met gevulde koek.

(Bij Euraudax weten ze wel wat lekker is!)

De tocht werd voortgezet langs het Buunderkamp en door de bossen in de buurt van de Zuid-Ginkelse heide. Een mooi oriëntatiepunt is daarbij de Schaapskooi en natuurlijk met alle respect het Restaurant van Juffrouw Tok. Een zeer belangrijk punt bij Euraudax is ook dat je je voorganger voortdurend in het oog houdt, anders raak je onherroepelijk verdwaald. Er wordt namelijk geen markering aangebracht bij deze tochten.

De wandelaars gingen nu een beetje in westelijke richting wandelen tot ze bij het fietspad aan de Renkumsebeek kwamen. Deze manoeuvre was nodig omdat Bert dezelfde verzorgingspost als eerder op de dag op het oog had. Daar was nog voldoende limonade over, maar

---

de koeken waren op en daarvoor in de plaats kregen ze pinda's. (Ook lekker, toch!)

De groep wandelde vervolgens weer door het groengebied en bossen terug naar het dorp Wolfheze.

Het Overijsselpad.

Een pad van NIVON, van Steenwijk naar Enschede, 177 km.

In 2003 beginnen wij aan een nieuw pad. Martin en ondergetekende kozen voor het Overijsselpad. We beginnen in Enschede en lopen de eerste twee etappes op een dag dat we na de wandeling weer naar huis gaan.

De andere drie dagen nemen we de rugzak mee en blijven op de route. Het is een pad waar de route nauwelijks door dorpen of steden gaat.

Het Overijsselpad vertelt het verhaal van vele generaties van mensen die hier werkten en het landschap vormden waar het pad doorheen loopt. De heidevelden, de landbouwen, de hoogveenontginningen en de gegraven kanalen.

We beginnen in Enschede op zaterdagmorgen 8 februari. Het is mistig en kil weer. We wandelen door het natuurgebied het Witte Veen, en via het natuurvriendenhuis Den Broam gaan we naar het Buurserzand.

De toenmalige textielbaronnen kochten dit natuurgebied en schonken het later weer aan Natuurmonumenten. Bij de Knoefweg verlaten wij dit mooie natuurgebied met zijn vele jeneverbesvelden. We lopen door het mooie plaatsje Beckum en gaan richting Delden, waar ons eindpunt is voor vandaag.

Op 15 februari vervolgen wij ons pad. Het is bewolkt weer en opnieuw kil! We lopen langs het kasteel Twickel en over het mooie landgoed Twickel. Bij het natuurvriendenhuis Krikkenhaar nemen we pauze. We wandelen verder richting Almelo, en daar aan de rand van de stad is er veel veranderd. De verkeerslichten zijn er niet meer, er is daar nu een viaduct.

De Grensweg waar we links moesten aanhouden, is verdwenen! Na wat vragen aan een aanwonende boer hoe we zo snel mogelijk naar het Twentekanaal kunnen wandelen, komen we weer op de route. Op de Hoeselderdijk ging het ook niet goed, we volgden deze te lang, kwamen niet goed uit en moesten helemaal terug! Uiteindelijk kwamen we toch in Enter aan waar een hele grote klomp voor het Klompenmuseum stond. Enige tijd geleden bezocht ik dit museum met een vriendin. Heel aardig om daar eens een kijkje te nemen. Bij 't Witte Hoes ging het andermaal verkeerd! Volgens ons deden we alles goed, maar toch kwamen we niet goed uit. Na allerlei omzwervingen kwamen we gelukkig weer op de route en vervolgden het mooie pad tot Holten waar ons eindpunt was van deze dag.

Het is stralend lenteweer op onze volgende drie wandeldagen. Zelfs de paraplu hoefde niet mee! Het is 13 maart als wij in Holten de draad weer oppakken. Tot Ommen is dit hetzelfde traject als het Pieterpad. Leuk, want op het Pieterpad zijn altijd veel mensen aan

De wandelaars hadden volop genoten, ze bedankten Bert voor de mooie route die hij voor hen had uitgekozen en ze beloofden elkaar weer te treffen bij een volgende gelegenheid.

het wandelen! De route over de Holterberg is mooi en afwisselend. Veel bos, mooie heidevelden, veel vergezichten en maar hopen dat een korhoender je pad kruist! Een zeldzame vogel in Nederland. Hier op de heuvelrug heeft de populatie korhoenders nog de meeste levensvatbaarheid.

We lopen verder en komen langs het Overijssel Kanaal dat halverwege de negentiende eeuw is aangelegd voor de verbinding met Zwolle-Twente-Duitsland. Een succes is het nooit geworden! Het Overijssel Kanaal is in 1964 voor de scheepvaart gesloten.

Na Lemele gaan we over de Archemerberg, die 79 meter hoog is. Bij dit heldere weer hadden wij een prachtig uitzicht naar alle kanten. Wat zal het hier mooi zijn als de heide bloeit! Wat verderop komen we weer langs een heideveld met veel jeneverbessen.

Bij café 'Nieuwe Brug' is ons eindpunt van deze dag. Daar hebben we ook een hapje gegeten en daarna wandelden we nog vier kilometer naar Ommen om er te overnachten bij mensen die ook lange afstandspaden lopen. Zij hadden net het Pieterpad afgemaakt, dus gespreksstof genoeg.

De volgende morgen bracht de gastheer ons weer op de route, waar we hem zeer erkentelijk voor waren.

We moesten oppassen dat we niet verder gingen met het Pieterpad, want na Ommen scheiden onze wegen. De bossen bij Ommen en de bouw- en weilanden voor Balkbrug bepalen hier het landschap. Het natuurgebied het Reestdal is prachtig.

Het Overijsselpad steekt de Reest over, dit is de grens tussen Overijssel en Drenthe. We lopen over het landgoed Dickninge naar De Wijk. Hier is ons eindpunt van vandaag en weer moesten we nog vier kilometer lopen naar het logeeradres. Onderweg zagen we een ooievaarsnest op een paal in een weiland. Twee ooievaars stonden er op. De andere morgen was de hotelhouder zo vriendelijk om ons weer op de route te zetten, ook hem waren we daar zeer dankbaar voor.

We vervolgen het pad naar Roga en daar bij de Hogeveense Vaart was er wat veranderd met de wegen, nieuwe straatnamen, nieuwe lange wegen, en wij maar zoeken naar de goede weg!

Bij Ruinerwold kwamen we weer goed op de route. We vervolgden de route door het mooie esdorpenlandschap. Darp, Eursinge, Overcinge en Havelte vormen met de bossen, heiden en bouwlanden in de omgeving een typisch esdorpenlandschap. Bij het Hunehuis, een natuurvriendenhuis van Nivon pauzeerden we, en dronken er koffie. Het is niet gebruikelijk dat ze daar koffie verkopen, maar wandelaars zijn welkom en kunnen daar

rust nemen en koffie drinken voor een zeer schappelijke prijs.

Even na het Hunehuis zagen we de laatste hunebedden in het zuidwestelijk deel van Drenthe. Dan nog een laatste stuk langs de Johannes Postkazerne en dan wan-

delen we de laatste kilometers naar Steenwijk.

We hebben weer een mooi stukje van Nederland gezien. Veel bos en hei, ook mooie open landschappen, eigenlijk van alles wat.

Was getekend: Willemien Hietland.

Verslag Kennedymars Haaksbergen – 12 op 13 september 2003.

Door: Hans Brongers.

‘Mooi!’ En mooi klinkt het helemaal wanneer een Twentenaar dit woord uitspreekt.

‘Mooi’. Het is het enige woord dat ik als compliment mag ontvangen wanneer ik zaterdagochtend om even over 10 uur door het centrum van Haaksbergen loop. Het is de derde keer dat ik meedoe en iedere keer ben ik weer verbaasd. Verbaasd, omdat op zaterdagochtend de Haaksbergse bevolking kennelijk vergeten is dat de Kennedymars en de nachtmarathon gelopen wordt. Dit in tegenstelling tot de avond ervoor. Duizenden mensen hebben zich dan verzameld rond Sporthal Bouwmeester, langs de route door het centrum en zelfs nog even buiten Haaksbergen. Met veel muziek, toespraken en een officieel startschot met een dubbelloopsgeweer is het de bevolking van Haaksbergen die alle deelnemers als ware helden uitzwaait. Vreemd is het dus, wanneer je als relatief eenzame wandelaar om 10.00 uur weer door het centrum loopt. Tachtig kilometer in de benen en slechts één enkele man die dat, tussen het winkelende publiek kennelijk in de gaten heeft.

‘Mooi!’ Ja, dat was de Kennedymars van Haaksbergen ook dit jaar weer. Ondanks het feit dat je in de nacht rond Haaksbergen praktisch geen hand voor ogen ziet, is de tocht prima georganiseerd. Zo is er de eerste rust- en verzorgingspost na 12 kilometer bij de schitterende Oostendorperwatermolen, waar werkelijk overheerlijke krentenbollen worden uitgedeeld. De watermolen, die door schijnwerpers prachtig wordt verlicht, verzorgt met het draaiende waterrad wat mij betreft de mooiste achtergrondmuziek.

Direct na de watermolen gaat het weer de diepe en duistere nacht is. Bij toeval is er sinds enkele dagen een hogedrukgebied boven Nederland neergestreken en dat zorgt voor heerlijke temperaturen. Ook ’s nachts daalt de thermometer niet verder dan een graad of 11 en is er een onbewolkte hemel.

Na weer 10 kilometer door de duisternis gelopen te hebben, duikt plotseling de verlichte kerktoeren van Rietmolen op. Een prettig gezicht als je bedenkt dat daar in het dorp in café Kuppers weer een rustpost is ingericht. Bij binnenkomst krijg ik het stempeltje E op mijn kaart, zodat er nu KE staat. Bij ieder controlepunt krijg je namelijk een stempeltje met een letter. Is je kaart vol, oftewel; heb je de finish bereikt, dan hebben alle stempeltjes het woord KENNEDYMARS gevormd. Een erg leuk idee van de Wandelkring DIO.

Voor deze Kennedymars en nachtmarathon zijn zo’n 100 vrijwilligers in de weer. Een deel ervan verplaatst zich per motor langs de route. Het geeft een goed ge-

voel als je al geruime tijd alleen en in het donker loopt en er komt een motorrijder langzaam voorbij. Even een hand omhoog, een vriendelijke groet en je weet dat je nog steeds goed loopt. Fout lopen is eigenlijk niet nodig, want men heeft de route niet alleen goed gepijld, maar er staan ook vrijwilligers op cruciale punten om je de weg te wijzen.

In Hengevelde is de derde rust- en verzorgingspost. Er zijn alweer 30,9 kilometer afgelegd en ik krijg de volgende letter op mijn kaart. Snel wat drinken, een boterham en weer op pad.

Zo in het donker lopen en luisteren naar de nachtelijke geluiden vind ik genieten. Het is dat ik weet dat er ergens voor en achter me medewandelaars lopen, maar zien doe ik ze niet. Natuurlijk vind ik het ook gezellig om zo af en toe samen met een ander te wandelen, maar ik preferer toch die spaarzame momenten van alleen zijn. Aan de andere kant heeft het alleen lopen in het donker ook zijn spannende momenten. Je kent het vast wel; je begint struiken te zien als mensenschimmen. Je schrikt je de adrenaline tot recordhoogte als een paard in de wei naast je ook van jou schrikt en het op een galopperen zet!

Ondanks dat het plaatsje Bartlehiem grote bekendheid geniet bij de Elfstedentocht, heeft men in dit parcours ook een eigen Bartlehiem. In Bartlehiem, oftewel een boerderij aan de Brummelhuizerbrink is een zogenaamde appelpost geïnstalleerd. Behalve een appel krijgt men er ook een bekertje fris en een stempel. Enkele kilometers vóór Bartlehiem zie ik in de verte rode lichten bewegen. Als ik de wegwijzers passeer stapt er plotseling een jongeman uit het groepje. Het is eveneens een eenzame wandelaar en hij wil graag een eindje met mij meelopen. Op de vraag of hij bang is in het donker krijg ik een ontwijkend antwoord. Hij kletst in ieder geval aan een stuk door.

Als een geluk doemt de kerktoeren van Sint Isidorushoeve op. Een rust- en verzorgingspost waar men een heerlijk kopje zelfgemaakte groentesoep heeft klaar staan. Als mijn medewandelaar enkele bekenden heeft ontmoet, acht ik de tijd rijp om hem achter te laten. Hij heeft zijn maten weer terug en ik mijn rust. Enkele kilometers na Isidorushoeve is de splitsing van de Kennedymars en de nachtmarathon. De laatste groep heeft nog 2 kilometer te gaan naar de finish, de Kennedywalkers nog 40. Ondanks dat het maar 10 kilometer naar de volgende post in Bentelo is, lijkt dit stuk eindeloos. Misschien is het daarom dat ik me toch weer bij een medewandelaar aansluit.

We praten over van alles en nog wat, zelfs over onze bagage. Door dit gespreksonderwerp realiseer ik me plotseling dat ik mijn rugzak in Hengevelde niet bij de uitgang heb gezet. Nu wordt deze niet automatisch naar de volgende post meegenomen, maar blijft staan totdat de laatste wandelaar er geweest is. Mijn tijdelijke medewandelaar stelt me gerust. Een belletje vanuit de eerstvolgende rustpost en mijn rugzak zal zeker vanuit Hengevelde naar één van de volgende posten worden gebracht. Gelukkig maar, want wachten in Haaksbergen totdat de laatste wandelaar binnen is, zie ik niet zitten. De route naar Bentelo bestaat vooral uit erg lange rechte wegen en daarom lijkt dit deel van de tocht zo lang. Ondanks dit blijft het heerlijk wandelen in de buurt van Haaksbergen. Als mijn medewandelaar en ik bij een smal fietspad door een bos aankomen, weten we dat het niet ver meer is. In restaurant De Pol in Bentelo liggen naast de stempeldames de traditionele trosjes druiven keurig verdeeld in kleine porties. Als ik uit mijn heuptas mijn stempelkaart wil pakken, slaat de schrik om mijn hart. Mijn kaart verdwenen! 'Doe maar rustig aan!', spreekt één van de stempeldames. Als ik de inhoud van het vakje waarin ik de kaart stevast heb zitten leeg, kijken we elkaar aan. De 'wat nu' blik verschijnt in ieders ogen. Als ik het kleine vakje van mijn tasje open, waarin alleen mijn portemonnee hoort, vind ik tot mijn stomme verbazing de kaart. Wat een geluk! Nu is het me niet zo zeer om de herinnering van een tocht zelf te doen, maar wel om de stempels op de Kennedymarskaart. Althans, ik ga er vanuit dat men ook van DIO geen oogje dicht zal knijpen als je zonder stempelkaart aankomt. Oh ja, mijn rugzak heeft ondertussen ook Bentelo bereikt.

In Bentelo neem ik wat meer tijd om mijn benen en voeten wat tot rust te laten komen. Na een glas cola geniet ik van de druiven, die me door de vriendelijke dames van harte worden aanbevolen. Als ik weer op pad ga, vergewis ik me er nog één keer van dat mijn rugzak wel bij de uitgang staat. Van mijn medewandelaar ontbreekt ieder spoor. Buiten begint het al weer een klein beetje licht te worden. Mist had men voor vanmorgen vroeg voorspeld en ik kijk er al naar uit om foto's te

maken van de nevelen in de ochtend. Vlak voor 't

Proggiehoes in Beckum is het zover. Tussen de laaghangende nevels op de akkers doemt als een schim de kerktoeren van Beckum op. Het is het plaatje wat ik me had voorgesteld.

In 't Proggiehoes haal ik alleen mijn stempeltje. Niet omdat het er niet gezellig is, maar om juist nu zo veel mogelijk te kunnen genieten van de opkomende zon en de nevel. Als ik de rustpost in Boekelo binnenloop heb ik voldoende foto's kunnen maken en neem ik wel even de tijd om op adem te komen. Het is nog 18 kilometer naar de eindstreep.

Ondertussen is de zon gaan schijnen en wordt het zo waar nog warm! Het blijft me opvallen dat het zo rustig om mij heen is. Zowel voor als achter me zie ik niemand wandelen. Het is soms zo stil dat ik me afvraag of ik wel op de goede weg ben. Erg vind ik het niet, want de omgeving is schitterend om in te wandelen. Zo gaat de tocht tussen Boekelo en Buursche langs het prachtige landgoed Zonnebeek en langs het Buurschezand. De laatste rustpost is in het Gemeenschapshuis in Buursche. Er zijn 2 dingen die me tegenstaan bij deze rustpost. Ten eerste loop je door een vrij moderne woonwijk waar geen einde aan lijkt te komen. Ten tweede is het die trap die je op moet wil je in de kantine komen van het Gemeenschapshuis. Het zijn niet veel treden, maar na 71 kilometer doen ze wel zeer in de benen. Eenmaal boven en in de kantine mag ik weer een stempeltje in ontvangst nemen. Het woord Kennedymars is bijna af. Ook hier tref ik slechts 2 wandelaars aan en komt er af en toe ééntje binnen druppelen.

Na een kop koffie en een groet aan de dames met de stempel, begin ik met stijve beenspieren aan het laatste deel van de tocht. Het allerlaatste deel mag dan mooi zijn voor een zondagmiddagwandeling, voor mij duurt het bospad een eeuwigheid. Het is zo'n stuk waar je jezelf eens flink tegen kunt komen. Doorbijten en vooral doorlopen is het motto! Na een bocht naar links zie ik in de verte mensen van de organisatie bij een tafeltje staan. Vanaf dat punt is het nog een kleine 4 kilometer naar de finish. Bij de controleurs aangekomen blijf ik geen stempeltje te krijgen, omdat er gewoonweg geen stempel en stempelkussen is. Gelukkig weet men mij ervan te overtuigen dat het allemaal goed zal komen. Niet dat ik me daar zorgen over maak overigens. De allerlaatste kilometers loop ik op de welbekende vleugeltjes en loop even over tien uur door de straten van Haaksbergen.

'Mooi!', zegt een man op zijn Twents vanaf zijn fiets. Mooi, ik ben er! De vrijwilligers achter de tafel en enkele motorrijders ontvangen me in de sporthal met een applaus. Als ik achter een glas cola zit, wordt mijn prachtig mooie, met de hand geschreven oorkonde aan tafel gebracht. Het bestuur verklaart op de oorkonde dat ik de Kennedymars van Haaksbergen in 12.25 uur heb volbracht.

THE NORTHUMBRIAN COASTLINE WALK (2)

DAGBOEKVERSLAG GESCHREVEN DOOR: CHRISTIAAN KOEHLER

Deze weinig bekende 'Long Distance Walk', in 1988 ontworpen door Ian Smith, loopt van uit Marshall Meadows op de Schots/ Engelse grens naar het zuidelijk gelegen North Shields bij de havenstad Newcastle.

...Daarom nemen we de bus naar het nabije Belfort om daar de route weer op te pakken. Maar ja, het schitterende historische centrum van Belfort pakt ons in en...we vergeten uit te stappen. We raadplegen de chauffeur. O, geen nood! Hij rijdt net zo lang door totdat in de verte zijn tegenligger in zicht komt, stopt, houdt zijn collega staande, smoest wat en wij stappen over en rijden vrolijk terug.....

Tussen met meidoorn omzoomde akkers lopen we via Waren Mill, twee huizen, een verlaten camping en een telefooncel, naar Budle Bay. En zo omzeilen we de wegens drijfzand onbetrouwbare kuststrook en volgen we de verharde weg naar Bamburgh.

Boven het drijfzand steken de resten uit van vergane schepen, die niet geborgen konden worden.

Aan de horizon ligt het kasteel van Holy Islands te zonnen tegenover de twee vuurtorens op de eveneens ongenaakbare Ross Back Sands. Op de play-ground aan de voet van het dominerende kasteel eigenen we ons een bankje toe voor een rustpauze met 'fresh baked scones'.

In 547 A.D. bouwde Koning Ida van het toenmalige Northumbria hier een houten fort op de top van een 40 meter hoge uit de Noordzee oprijzende rots. De Vikingen sloopten het en Henri 1 bouwde het weer op. Maar de huidige steen kolos krijgt eerst nog heel wat ruzies en oorlogen over zich heen wanneer Schotten en Engelsen elkaar beurtelings het leven zuur maken. Kasteelfanaten kunnen hier hun hart ophalen en likkebaarden van de vele appartementen, keukens en wapenarsenalen.

Het einddoel voor vandaag is het vissersplaatsje en voormalig smokkelaarsnest Seahouses. De route loopt over een smal duinpad en deels over het strand. Ian Smith schrijft: "Follow the glorious strand east, all the way". We doen dat braaf tot Islestone om daar de 27 meter hoge duinen op te klauteren in de hoop zeehonden te zien. En dat lukt wonderwel! Aan de vloedlijn rijzen rocks op met broedende aalscholvers en shags, een soortgenoot met een kuif.

Het is een zalige plek met een weids uitzicht met de ruige Farne Islands, ons reisdoel voor morgen, aan de horizon.

Het brede strand is uitstekend begaanbaar tot aan de 'Tumblers' waar strand en duinen plaats maken voor een brede rug van rocks, waartegen het havenhoofd van Seahouses leunt.

Op advies van 'the four ladies' stappen we naar Eileen Ray voor B&B, waarvan het viertal zegt: "Everybody knows Eileen from Queen's invitation to join her tea-party at Buckingham Palace".

Eileen biedt ons een heerlijke kamer met zicht op zee. Aan de wanden foto's met uitnodiging voor Queen's party te over. Gezegd moet, dat zij een uitstekend verzorgd cooked breakfast serveert.

Die dag rest ons één probleem: hoe komen we aan geld wanneer de pinpas weigert? Geen nood; 'n vriendelijke bankdame opent even ná sluitingstijd zowel de deur als de kas. Kijk, dát is pas service!

Een rondgang door het leuke plaatsje sluiten we af in het legendarische 'The Olde Ship Hotel' met een bordvol 'Cataplana', bestaande uit 'pork & mussels with tomatoes, onions, garlic & piri - piri sauce'; een soort hete mengelmoes, hoe krijg je het verzonnen! 'The Glad Tidings', een houten, open motorvlet vaart ons de volgende dag naar de Farne Islands en maakt eerst een rondje alvorens aan te leggen.

Het zijn uit zee oprijzende steile rotsen, die onderdak bieden aan de aalscholver, shag, eidereend, zeekoet, alk, drieteenmeeuw, stern en niet te vergeten de schitterende papegaai-duiker.

Hier en daar druipt de drek van de rotsen en is de lucht niet te harden maar het doet je niets want..... rondom de boot staan de zeehonden rechtop in het water je aan te gapen. Zij vergezellen ons tot dichtbij de steiger.

Aan boord treffen we een groep voorbeeldige schooljeugd met begeleiding en een raadselachtige verzameling lege kartonnen dozen. Eenmaal op het eiland lost dit raadsel zich vanzelf op.

De overal en zelfs tot op het paadje toe broedende sterns houden niet van ons bezoek. Zij vliegen op en duiken op de belagers af en hebben het vooral op de schedel gemunt. Kijk, een simpele beveiliging tegen dit soort aanslagen is een doos op het hoofd! Christiaan propt een doek in zijn hoedje en bevestigt daarop zijn verrekijker in etui, maar dan nog.

De topper is de betoverend mooie 'puffin', de papegaaiduiker. Wel 15.000 paren broeden in hollen tot wel één meter diep, die zij met hun kromme snavels uithakken en met de roeipoten uitspanen. Aan het einde

van de pijp leggen zij slechts één wit ei, zij hebben immers geen vijanden.

Zowel de excursie als de boottocht is een ongekende belevenis, bekroond met een rustige zee onder een zon-overgoten blauwe hemel.

De schooljeugd gedraagt zich zeer bewonderenswaardig!

Na een lange nachtrust en een breakfast hoogstandje van Eileen begint de 20 km lange en 7½ uur durende tocht naar Craster, wederom een vissersplaatsje. De zuidelijke wind brengt wat mistflarden maar ook een aangename temperatuur met zich mee. Soms valt de verreikende horizon even weg en dat nog wel op wat de zoveelste 'mooiste' étappe wordt genoemd.

We verlaten Seahouses via de Braidcarr Point Rocks, tevens het zuidelijke havenhoofd, waar we verrast worden door een kolonie oeverzwaluwen, 'n niet alledaagse belevenis. Een miezerig stroompje, de Swinhoe is gelukkig vrij van drijfzand en doorwaadbaar. Het brede strand wordt geleidelijk ingeklemd tussen uit zee oprijzende rotspartijen en de hoge duinen. Je loopt als het ware in een grote zandbak, die uitmondt bij het gehucht Beadnell. Boven op de rotsen troont een fortachtig hotel.

In de 17de eeuwse Victoriaanse St. Abba's Church treffen we een banken poetsende pastoor aan, die ons vriendelijk uitnodigt de kerk en vooral de gebrandschilderde ramen te bewonderen. Bovendien vraagt hij: "*But don't forget to sign the visiter's book!*" In de banken hangen kussentjes met hand geborduurde kleurrijke voorstellingen. Het dorpje is ingedommeld.

*"A Turquoise sea.
Sit and watch the birds.
Enjoy the flowers.
Sunbath.
Forget the rest of the
world!"*

Niemand beter dan Ian Smith kan de schoonheid van Beadnell Bay en die van Football Hole zo treffend beschrijven.

De tocht over het strand moet onderbroken

worden bij de monding van de Long Nanny; een houten

brug landinwaarts helpt ons er over heen en vormt tevens de grens met een tijdelijk afgesloten duinenrij, het broedgebied van de stern.

Kijk uit, kom niet in hun buurt' luidt een waarschuwing. We hebben inmiddels al enige ervaring opgedaan met deze schedelpickers.

Als een donderslag bij heldere hemel duikt er een carré van witte huizen op tot aan het randje van de steile cliffs: St.

Mary's of Newton

Haven. Je kunt er niet omheen, je moet er doorheen. .

Maar eerst

stappen we *'The Ship Inn'* binnen en krijgen het advies: "*Take tea with fresh cooked salmon sandwiches'.*"

Er ontstaat een geanimeerd gesprek, op verzoek van de gastvrouw zelfs in het Duits om haar oude liefde op te halen, een advies voor B&B en een ballpoint als herinnering toe. De haven van Newton Haven stelt niks voor. 't Is een vlak stuk strand, waarop de platbodems op hoog water liggen te wachten; het leven staat er stil! Kortom, 'n plek om nog eens terug te komen.

'Nature Reserve' Newton Pool is een interessant vogel-reservaat vlak bij het strand. Er staat een observatiehut met uitgebreide informatie panelen en een 'Wie ziet wat en wanneer' logboek; alles intact, niks beklad, geen rommel op de vloer en brandschoon.

De hoge cliffs zijn licht begroeid met bloeiend Engels gras (*Armeria*). Soms is er iets van een spoor, dat op 'n paadje lijkt, meestal niets. Je hoeft alleen maar de kustlijn te volgen waarbij je de neiging krijgt over het rose/groen tapijt te willen huppelen. Ook vandaag is er géén mens te bekennen en dat geeft alles bijeen een fijn en vrij gevoel.

Duinen en cliffs zijn over het algemeen vrij van afrasteringen. Waar vee in de buurt is en soms tot aan het uiterste randje van de cliffs graast is vrees voor prikdraad overbodig want een houten sluisje met draaihekje dient de mens.

Op het uiterste puntje van de schitterende baai ligt op een loodrecht uit zee oprijzende 30 meter cliff de ruïne van Dunstenburg Castle. Aan de landzijde van het kasteel liggen 'The Heughs', een rug van ontoegankelijke meters hoge gele brem, waar tussen- en ook wel eens onderdoor een paadje slingert. En zo stappen we langs en door dit gele schouwspel al dalende Craster binnen.

Het mini vissershaventje van Craster ligt heerlijk beschut tegen noordelijke - en zuidelijke winden in een natuurlijke inham van de 'The Heughs', waarom heen huizen met schuin aflopende bloementuintjes, zelfs tot aan de zee, zijn gegroepeerd.

OOSTKANTONS: HEERLIJK WANDELLAND

Door: Ad van Asten

Je wandelvakantie begint op het moment dat je de voordeur uitgaat. Zo werd ook ons wandelweekend van 27/28 september naar de omgeving van Sankt Vith in de Eifel één grote surprise.

Het begon al met een nieuwe opstapplaats. Vanwege de nieuwe A50 is Son voortaan een rustig forensendorpje, dus moest er voor Jan een nieuwe stopplaats gezocht worden en die vonden we aan de Europalaan bij de sporthal. In Eindhoven stapten veelal bekende gezichten op en vandaar reden we rechtstreeks naar het AC-restaurant bij Nederweert, waar onze Limburgse gasten aan boord kwamen. Tot ieders verrassing konden we hier ook meteen van de gelegenheid gebruik maken om een kopje koffie te drinken. En op dit vroege uur gingen ook de taartjes er al goed in!

Onderweg naar onze bestemming vertelde Toon, onze reisleider, dat ze bij het voorlopen naar de mooiste plekjes op de GR-56 hadden gezocht. Daarom zouden we niet in Schönberg starten, zoals oorspronkelijk de bedoeling was, maar in Auel. Hij wilde vooraf niet te veel loslaten, we moesten ons maar laten verrassen door al het moois dat de tocht voor ons in petto had! De start was dus voorzien in Auel, een plaatsje zonder accommodatie, vandaar de koffiestop die we al achter de rug hadden. Routier Jan, van busfirma van Hoof, bracht ons via knusse weggetjes naar de plaats van bestemming, waar we omstreeks half elf aankwamen.

Wij staan bijna op het drielandpunt met het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland en het Groot-hertogdom Luxemburg.

Voor de start krijgen we nog een traktatie in de vorm van een gevulde koek, en als we doorhappen blijven we binnen de garantie!

Van het plaatsje Auel krijgen we niet veel te zien, zo er al veel te zien is! Wel staat er een kerkje en daarlangs wandelen we het vrije veld in.

De Toeristische informatiefolders spreken erover dat we ons hier in het 'bergachtigste' deel van Oost-België bevinden en het zal weldra blijken hoe waar dat is.

We komen bij een stenen bruggetje dat ons in de gelegenheid stelt om droogvoets over de streekrivier te komen. Zowel vandaag als morgen zullen wij regelmatig de Our ontmoeten; in orde van grootte mag u bij deze stroom aan de Beerze of de Tongelreep denken.

Op onze heenweg, in de bus, hebben we het kerkje hoog in de heuvels al zien opreizen, maar nu wij het te voet naderen lijkt het een bijna onhaalbaar doel. Onderweg daar naartoe passeren we het voormalige stationnetje van de spoorlijn tussen Reuland en de Drie Maagden in Luxemburg. Het gebouwtje is goed geconserveerd en zal daarom wel in lengte van jaren een attractie blijven.

Sinds 1888 liep er een spoorlijn tussen Sankt Vith en Troisvierges in Luxemburg. Eerst was het een Pruisische lijn, die na de eerste wereldoorlog overging naar de Belgische spoorwegen. De lijn heeft tot 1954 dienstgedaan en was tot dat moment een onderdeel van het dichtste spoorwegnet ter wereld. Toen schrijft de gids: *'kon je de allerkleinste plaatsjes in België met de trein bereiken, een situatie waarvan de wandelaar nu alleen nog maar kan dromen!'*

De Eifel staat, meer dan de Ardennen, bekend om haar geleidelijkheid en 'peu à peu' komen we in het plaatsje Weveler, waar het kerkje, met een Romaanse toren uit de 13e eeuw, naast haar imposante ligging ook nog het oudste en belangrijkste kerkgebouw in deze streek is. Ik zie het voor me: mensen die in de Kerstnacht over de

wit besneeuwde wegen ter kerke trekken en over dat alles heen het sonore geluid van de klokken die de Geboorte verkondigen.

Nagenoeg gelijktijdig met onze aankomst in het dorp verlaten we het weer, ongeveer in een haakse bocht van 45% naar beneden, bijna evenwijdig aan onze komst. Dit komt omdat de GR56 een rondweg is door de Oost-

kantons, Weveler is daarmee het zuidelijkste punt op deze route. De totale lengte van deze rondweg bedraagt 156 km. Nooit zal het de bedoeling zijn geweest, dat een statie van de Kruisgang eveneens een aanduiding zou zijn op de Grote Routepaden, maar hier in het Belgische gaan onze wegen in Overtuiging en wandelgang hand in hand! Aldus, bij de derde statie zetten we, samen met de

wandelaars op de GR-5, onze afdaling nog steiler in, behoudens natuurlijk de reizigers richting Luxemburg die hier allengs de voorproefjes krijgen voor Vogezen en Alpen!

Weer terug in het dal bereiken we al vlug het schilderachtig plaatsje Burg Reuland. We kunnen de plaats binnengaan door een portiek; de meelopers poseren bereidwillig om dat feit te laten registreren.

Burg Reuland is inderdaad een prachtig bewaard gebleven middeleeuws plaatsje. Het ligt als het ware tegen een berghelling aan, met bovenop de helling een uniek gerestaureerde burcht. De huizen zijn allemaal wit geschilderd. Midden in het dorp staat een mooie kerk die dateert uit 1771. In deze kerk liggen Balthasar van Pallant (1625) en zijn vrouw Elisabeth (1615) begraven. Een formidabele gedachtenisplaquette herinnert aan de gevallen tijdens de oorlogsjaren.

We beklimmen de heuvel en de laatste meters gaan met behulp van enkele trappen tot bij de burchtoren. Het pad leidt ons verder langs de kolossale muren tot aan de ingang van de grote binnenplaats. Alles ligt er prima gerestaureerd bij. Velen maken hier van de gelegenheid gebruik om samen met een blik op de historie en een magnifieke uitzicht de middagboterham te gebruiken.

De geschiedenis van deze plek leert ons dat er hier al meer dan duizend jaar geleden mensen gewoond hebben. De burcht zelf werd in de 13^e eeuw gebouwd. De Fransen hebben er zo'n 200 jaar geleden een puinhoop van gemaakt, maar de ruïne werd gered en is in haar authentieke vorm gerestaureerd.

We hebben er nog maar zeven kilometer opzitten, dus het wordt tijd dat we aan een iets snellere pas beginnen en dat kan mooi door op weg te gaan naar Bracht. In een lange afdaling bereiken we het daldorp, en daar beginnen we opnieuw aan een stijgende weg. Bijna boven komen we bij een schuilhut en besluiten daar onze lunch te gebruiken. Zachtjesaan verzamelt zich een groepje dat uiteindelijk, ongeveer gelijktijdig, het eindpunt in Sankt Vith zal bereiken. Het uitzicht over het dal is fabelachtig: in de verte, over Bracht heen, zien we het kerkje van Weveler en de burcht van Reuland liggen.

Het mooie panorama laten we achter ons en we komen in Maspelt dat op 500 meter hoogte ligt. Het gaat echter al weer vlug in dalende lijn en al na amper een kilometer ligt het maaiveld niet hoger meer dan 400 meter boven NAP (Nieuw Antwerps Pijl.)

De opvallendste kenmerken in de twee volgende dorpen, waar we doorheen wandelen, zijn de 'rondpunten', u weet wel van die verhogingen op kruispunten waar koersfietsers aan weerskanten langs mogen. Voor wandelaars is het gebruikelijk om er recht overheen te gaan! Het uitzicht is hier over enkele kilometers ook iets minder boeiend, doordat we nu door bossen wandelen met van die reusachtige sparren op de flanken van de hellingen die naarmate wij ze 'mogen nemen' met ons meegroeien!

Even voorbij Neidingen lopen we op met een 'echte waterbron' die zomaar komt aankabbelen uit de rand van de weg om dan een eindje verderop 'als sloot' de

eerste kenmerken van een meanderend riviertje aan te nemen!

De peilers van de E42 verheffen zich inmiddels hoog boven het dal. We laten ons niet imponeren door het reusachtige 'kunststuk', maar gaan stilaan richting Wiesenbach. Even voorbij dat plaatsje ligt de gemeentecamping met zwembad. Maar, voor ons nog aantrekkelijker, daar tegenover ligt een restaurant, dus een mooie gelegenheid om er de dorst te lessen en even de benen tot rust te laten komen.

Op het terras, heerlijk in het zonnetje', worden we 'op kussentjes' verwend met drankjes, toetjes, enz. Van Rivella ga je nu eenmaal 'raar doen', zeggen ze wel eens! We krijgen er nog twee 'loslopende gasten' bij, maar die zien of niets in onze drankjes, of willen straks als eerste over de finish komen!

Zelfs de geschiedenis wordt op zulke momenten nog mooier dan ze al is: *in de meer dan duizend jaar oude Bartholomeuskerk (1680) werden pas onlangs prachtige muurschilderingen blootgelegd!*

Als ook wij besluiten om verder te gaan dient zich meteen een stijgend pad aan door een eikenbos. Het is een schitterend pad hoog door het bos, en zichtbaar in trek als rondwandeling bij de regionale toeristenvereniging.

Samen met Grada loop ik te genieten van de omgeving, als ik plotseling merk dat Jan en Willem toch iets meer aandacht hebben voor het ongetwijfeld spannende relaas van Aad, dan voor de markering. Soms is het dan net als bij hondjes, je hoeft maar te fluiten en ze zijn er! Wandelend op de flanken van de 'Prüner Berg' zien we links van ons in het dal de silhouetten van het stadje Sankt Vith, met natuurlijk de Sankt Vituskerk als centraal middelpunt.

Tijdens het Ardennen-offensief is hier eveneens zware strijd geleverd. Onderweg treffen we een herinneringsmaquette dat is geplaatst ter nagedachtenis aan het 168th Engineer Combat Battalion dat hier streed ter verdediging van Sankt Vith, tijdens het Von Rundstedt-offensief van 17 tot 23 december 1944.

Om zo lang als mogelijk te kunnen genieten van het panorama leidt de route ons om de stad heen. Maar je kunt niet aan het cirkelen blijven en we wandelen de plaats binnen dwars over een rondpunt zoals wandelaars be- taamt!

Het is nog even zoeken naar ons ontmoetingspunt, en typisch voor het toeristenstadje is dat zelfs alle 4 de aangesproken personen aan wie ik vraag of ze de 'Hauptstrasse' weten niet eens doorhebben dat ze er zelf in wandelden!

Nu weet ik niet goed of ik de beknopte beschrijving van Sankt Vith voor of na ons bezoek aan het trefpunt zal vertellen, dus laten we het maar aan het toeval over laten of het ter sprake komt! Ons ontvangstcomité zit dus niet op de afgesproken plaats, maar bij de buurvrouw waarvan de brouwer uit Diekirch komt. Dus oude banden met het Groot Hertogdom, die reeds sinds de Karolingers bestonden, blijven hier gehandhaafd. De kerk van het stadje, waar we vlakbij zitten, is aan Sint Vitus gewijd, maar het huidige gebouw in neoromaanse stijl dateert pas uit de vijftiger jaren. In de wintermaanden van 1944, tijdens het offensief, werd Sankt Vith bijna geheel verwoest en moest na de oorlog opnieuw worden opgebouwd.

We vertoeven al enige tijd in een gezellige ambiance op het terras en op het moment dat we al min of meer beginnen te twifelen of het merendeel van onze wandelgroep nog ooit zal opduiken, komen ze uiteindelijk toch nog de Hauptstrasse afgezaakt. En zo begint het ritueel van glaasjes vullen van voor af aan!

Piet Boudewijns is intussen de gelukkigste man van de wereld, want Lies Bouwmans uit het groepje dat na ons het restaurant bij Wiesenbach bezocht, herkende de sweater van Piet die hij daar, in al zijn galantheid, op een kussentje had laten liggen. De kwartiermakers vertrekken tegen half zes te voet naar de jeugdherberg en ze verwachten dat ook wij spoedig die kant op zullen komen.

Die herberg ligt amper op een kwartiertje wandelen net buiten de bebouwde kom van het stadje. Het is een vrij nieuw gelijkvloers gebouw. Van Toon krijgen we onze kamerindeling, en lakens en slopen zijn daar voorhanden. Dini en ik mogen in het teen-aan-teen-bed, terwijl Lies en Theo het trapjesbed gaan beslapen. De douche delen we met de burens en dat zijn Willem en Aad.

Het avondeten wordt al om half zeven opgediend en bestaat zoals gebruikelijk in een jeugdherberg uit drie gangen: soep, het hoofdgerecht met aardappelen, groenten en vlees en daarna nog een toetje. Tegenover al dat lekkers staat alleen het tafel af ruimen en opnieuw dekken voor de volgende morgen. Willem en Aad zijn intussen de ridders met de afwaskwast! Naar eigen goeddunken kan het vervolg aan de avond worden ingevuld. De huiskamer is intiem, dus een beetje aan de kleine kant. Maar voor het drinken van een pilsje of trappist heb je niet veel ruimte nodig en de praat komt van zelfs! We houden ons netjes aan het sluitingsuur en tegen half elf ligt iedereen op een oor, terwijl diep in dromenland nog wel het een of ander wordt beleefd, maar even na zeven uur begint toch weer de nieuwe wandeldag.

Na een stevig ontbijt, met een puntentelling van: ruim voldoende verzamelen we ons om negen uur bij de bus, en na een laatste check of we alles en iedereen aan boord hebben, kan de tocht beginnen. Vandaag is

Simon de marsleider en mogen Toon en Jan de wandeling meemaken. Via knusse wegen met mooie vergezichten rijdt Jan van Gorkum ons naar een plekje even buiten Manderfeld. Bij het inwandelen van de route hebben Theo Bouwmans en Simon Willems de heuvel bij Manderfeld wel gezien, maar omdat de koninklijke residentie van de Karolingers daar allang is verdwenen uit de jachtvelden hebben ze het maar voor gezien ge-

houden.

Zo kan het gebeuren dat 'Auf der Höchts' voor ons aan de bovenkant begint. In plaats van in de richting van de Eimerscheidermühle te kuieren, kiezen we voor de 'voor de handliggende' markering die ons door een prachtige omgeving richting Lanzerath voert. Het begint pas te dagen als er een keuze gemaakt mag worden uit een variant of de basisroute! Natuurlijk had de 'brave kern' (lees: dappere meiden) van onze dinsdagwandelinggroep allang door dat het met ons 'de verkeerde kant op ging', maar hoe krijg je die eigenwijze lui dan weer zo vlug mogelijk op het goede pad! Juist, dan is het niveau

van Jos en Toon handig om in de buurt te hebben en binnen een kwartiertje rijdt Jan de bus voor!

Na 6 km wandelen begint onze tweede poging in Herresbach. De volgende tekst zou ik zelf bedacht kunnen hebben, maar misschien zou het dan iets overdreven zijn overgekomen: 'Links genieten we van één van de prachtigste uitzichten van de Oostkantons, op het grensgebied met Duitsland en het uitgestrekte Eifelgebergte.' En rechts zul je je dan afvragen? Rechts is de bosrand! Wij wandelen een paar kilometer met dit

prachtige panorama voor ons. Als we dan op een zeker moment weer eens boven op een helling zijn aangekomen ligt daar voor ons: *'Het mooie panorama op Schönberg en de pittoreske vallei van de nu rustige, maar soms ook krachtig stromende Our, die we nu geruime tijd zullen volgen. De soms diep ingesneden vallei ligt ingebed in een streek met zacht golvende heuvels. Het evenwicht tussen mens en natuur is hier bewaard gebleven, al wordt de druk van het toerisme steeds zwaarder! Hier liggen vredige, soms slaperige dorpjes onder de eeuwenoude kerktorens, devote kapelletjes, al jaren buiten gebruik zijnde watermolens en burchtruïnes met een groots verleden.'*

Dit is ook het prachtige decor dat wij aanschouwen bij het naderen van Schönberg. Het dorp is een van de oudste plaatsjes in de vallei. Midden in het dorp wordt

spontaan besloten om de lokale restauratie van onze doorkomst te laten meeprofiteren. En omdat er geen en-

kel bezwaar is om het meegebrachte boterhammetje ook meteen weg te werken komt deze pauze ons ongeveer op een halfuurtje te staan.

En, och, al die calorieën zijn meteen nodig om via de 'kuitenbijter' auf der Burgerschaft te komen! Dan worden we gelokt door het struikgewas, waarbinnen we een vrij smal paadje volgen en ook nog een riviertje mogen oversteken. De kunstenmakerij om via een knutselbruggetje dat plotseling opdoemende stroompje over te steken vergt meer handigheid dan gewoon even door het water stappen!

Niet lang daarna wandelen we weer in een weidse omgeving in het directe grensgebied met Duitsland. Een openstaande slagboom is geen belemmering om een bosgebied (Bolscheid) binnen te wandelen, ook al is de markering even zoek. Maar na een paar honderd meter is het witrode vertrouwen weer terug en ik blijf rustig m'n gang gaan. Na een poosje komen Theo, Toon en Jos langsij en samen wandelen we op naar het rustpunt dat is opgezet bij Alfersteg. Ellie en Marie, die gisteren een mankementje opliep bij het uitstappen, komen ons al tegemoet wandelen, dus het kan niet ver meer zijn! Bij de bruine beer aan het brugske hebben Dini en Simon de pasta inmiddels gaar gestoomd! Het spul gaat er boven verwachting goed in en de verdere kost voor vandaag is daarmee zeker uitgespaard! Het wordt nog gezellig ook en daarom een reden om toch maar weer aan te kuieren!

Nu is aankuieren op het laagste traject niet precies de juiste uitdrukking, maar ik zal het woord wel gekozen hebben omdat de snelheid waarmee ik die helling neem 'adembenemend' is. Eerst denk ik nog dat het aan m'n schoenen ligt, maar als Jos, Jan en José mij even later als een schim achterlaten moet ik toch stilletjes in de papieren kijken. De stijging tussen Alfersteg en Scheilborn (bijna op de top) bedraagt maar liefst 100 meter, dus het is geen wonder dat een moment later ook mijn uitzicht over het 'gehucht' wel wonderbaarlijk genoemd mag worden!

Net voor ik het bos in ga zie ik Grada Schilder in de verte naderen en met stugge tred komt ze naderbij en juist voordat de bewoonde wereld weer opduikt, heeft ze me te pakken! Ik zal het maar toeschrijven aan het leeftijdsverschil!

De volgauto met Simon en de bus met Jan passeren op weg naar de eindbestemming. De uitstraling van het laatste plaatsje waar ik door wandel kan ik geen plaats geven, het hoort daar en daarmee is alles gezegd! Met een wijde boog trekken we vervolgens door de vallei; wij: omdat de groepjes wandelaars voor mij duidelijk waarneembaar zijn. Het is niet onaardig om daar te wandelen, maar omdat we er toch bijna denken te zijn mag 'Nico' ook zo komen opdagen. Het is toch nog verder dan ik verwacht had en voor het eindpunt in zicht is mag ik zelfs nog door het kreupelhout het pad zoeken. Voor me zie ik José kruimels zoeken en zij bereikt net voor mij het rendez-vous in Steinebrück.

'Bei Nico' is een uniek punt op de grens met Duitsland. Zoiets als de Hermitage bij Achel in een vroegere eeuw geweest moet zijn. Nico, de uitbater is van Zolder en hij heeft geen bedenkingen bij al dat vrouwelijk schoon dat hem abrupt in de schoot wordt geworpen, ze mogen allemaal blijven, al geeft ie toch een beetje de voorkeur aan Reny. Wij mogen ondertussen onze pilsjes zelf kiezen, alles inclusief!

Tegen het moment dat het tijd wordt om op te stappen, pakken de wolken zich voor het eerst tijdens dit prachtige wandelweekend samen. En juist als de bus zich in beweging zet voor een prettige thuisreis, begint het hemelwater aan de schoonmaak van Jan zijn touringcar die hij zodoende met een gerust geweten een paar uurtjes later bij de Fa van Hoof kan achterlaten!

Iedereen bedankt voor dit prachtige weekend en we zien elkaar volgend jaar bij een nieuwe reeks clubreizen.

Lawaai-lopen

Tinniuspatiente Jette de Rooij deed in 2002 mee aan een schrijfwedstrijd van het Gelders Schrijvers Collectief. Het thema van de wedstrijd was 'lopen'. Jettes verhaal is inmiddels gepubliceerd in een bundel met dezelfde titel. Het kreeg een plaats in HOREN, een tijdschrift van de Nederlandse Vereniging van Slechthorenden (NVVS).

Paul Franken uit Heeze stuurde het naar de redactie en vroeg om onze aandacht. Als u vragen hebt n.a.v. onderstaand verhaal neem dan contact op met Paul Franken. Het adres van Paul is bij het bestuur bekend

Lawaai-lopen, door: Jette de Rooij

In oktober 2000 verlies ik de stilte. Mijn rechteroor blijft na een ontsteking en bloeding suizen en vooral bonzen. Ik krijg pillen, word geprikt en gescand, maar het gedender blijft. Het is wel te meten: '65 decibel mevrouw, te vergelijken met een fikse burenruzie.' Het geklop overheerst alles. Het ritme valt samen met mijn polsslag; ik ben onafgebroken bezig met de volgende tik van het leven.

Muziek kan ik niet verdragen, want naast dat gestamp valt er geen toon te onderscheiden. Ik kan geen krant lezen, want elke concentratie op iets anders dan die gestage slag is onmogelijk. Het geknars van een tram op de rails snijdt door me heen; fietsen is te gevaarlijk, want ik hoor alleen maar mijzelf, maar niemand anders aankomen. Op de snelweg versterkt het langzoevende verkeer het geraas in mijn hoofd. Ik kan niet meer stilzitten of liggen en nauwelijks slapen. Ik word opgejaagd en voortgestuwd door gedonder.

Het ziekenhuis zet me tenslotte buiten de deur met een brochure: 'Afscheid van de stilte' en wil dat ik de kwaal onder ogen zie en ermee leef.

Ik ijsbeer door mijn lange gang en sla met mijn hoofd tegen de muur. Ik kan niet geloven dat deze marteling blijft. Schreeuwen, huilen of bidden helpt niet; negeren is uitgesloten. Praten leidt af, maar ik heb nog maar één ding te vertellen. Maar je moet naar de brievenbus, de apotheek en de bakker. Ik kan geen gangloper blijven. Eerst kom ik niet verder dan de buurt, Maar al gauw loop ik door het hele centrum van Amsterdam en na een dag of tien loop ik eerst naar Zuid en over Oost terug naar huis. Vaak doelloze tochten in ijskoude regens. Mijn voetstappen vallen samen met mijn innerlijke dreun en krampachtig probeer ik deze broze balans vast te houden.

Door toeval ontdek ik de soelaas die bouwwerken me kunnen geven. Het geluid van een pneumatische boor of een

heimachine overstijgt mijn eigen decibellen. Ik hang tegen ijzeren hekken en hoor iets anders dan mijzelf. Ik vind de oorverdovende stilte en ben van nu af op zoek naar lawaai. Langs de grachten gieren schuurmachines en bootbewoners en in Sloten ratelt een takkenversnipperaar bij het rooien van de laatste bomen. In Diemen razen sneltreinen langs de frequent gesloten overweg en het traject van lijn 10 wordt opgebroken in de bocht. Maar de afleiding is altijd kort en meestal stoffig.

Begin maart stormt het en sta ik op de brug over het Buiten-IJ. Het water slaat tegen de pijlers en windkracht 9 brengt de vaart van barokmuziek terug in mijn oren. Ik was vergeten hoe mooi geluid kon zijn. Het verdriet verwaait over de brug en mijn tranen worden weggevaagd door de brute noordwester. Ik lach met de wind mee.

Vanaf dat moment loop ik langs zee. Soms word ik gehaald en gebracht, maar ook marcheer ik ongeduldig op de perrons van Amsterdam-Centraal, wachtend op de trein naar Zandvoort, die in de winter slechts sporadisch rijdt. Wie ziet ooit het bordje 'Verboden toegang voor onbevoegden' aan het einde van het platform, waar de overkapping abrupt overgaat in wolkenluchten of zonneshijn? Aanvankelijk zijn deinende golven nog schrille tegenstellingen tegenover de woelingen in mijn hoofd. Soms slaan zij harder, soms ik. Soms zingen zij en kan ik alleen maar brullen. Maar het lopen wordt af en toe wandelen, soms kuieren. Ik heb mijn herrie gevonden. En zo wordt de marteling een kwelling en de kwelling uiteindelijk een last.

Het wordt voorjaar en ik loop in parken en langs rafels van de stad. Het uitlopend groen is niet in overeenstemming met mijn eigen verwachting, maar ik krijg oog voor de overtollige en achtergelaten zaken van de stad. Een zinkend bootje in een kanaal heet 'Oorlam' en boven een café staat op de gevel nog de schaduw van een reclame voor mijn al lang geleden gestolen Fongersfiets. Aan een wirwar van kabels hangt een briefje: 'Tot maandag niet aankomen, te gevaarlijk'. Ik

ontmoet een volkstuintier, die treurt omdat zijn lapje grond wordt opgeëist voor huizenbouw en zie in een schafteek een illegale slaper wakker worden. Op een ochtend staat de deur van het verlaten zondagsschooltje aan het Gein op een kier. Langs de weg ligt het werk voor het oprapen. Een klein meisje wil dat ik haar vlieger vasthoud, want 'Ik heb het touw al' en een vrijwilliger bij een kinderboerderij laat me even een lammetje bewaken, omdat hij een verloren schaap heeft. Opruimen kan ook. Alleen al aan het losknippen en oprollen van resten afzetlint heb je je handen vol. Overal zijn teksten te lezen: 'Welterusten Brussel' en 'koken is kunst' lijkt bijna literatuur.

In de uitlopers van de stad verandert veel; doodlopende wegen of omleidingen storen me niet, als ik maar vooruit kan. De wilde seringenboom bij de Oranjesluizen is weggesaneerd en de wandelweg over de deuren is afgesloten, maar een gemeentelijk bord belooft betere tijden. Meestal vallen berichten van de overheid trouwens tegen: 'verboden in te lopen', 'verboden op te lopen'. Terwijl 'voetgangers oversteken' aan de orde van de dag is.

Eind april ga ik vanwege een felle regenbui even schuilen onder het afdakje van een sportkantine. De geplukte boterbloemen houd ik onder de stortvloed van water, want die verwelken vlug. Bloemen plukken deed ik vroeger veel. Tijdens autotochtjes, per fiets of met de kano in de polder. Ineens realiseer ik me dat ik stil sta. Het gehamer in mijn hoofd dwingt me immers rusteloos voorwaarts! Ik sta onder dat dakje en hoor wat water lopen, een vogel fluiten en mijzelf bonzen. Ik beluister alles tegelijkertijd, maar ook apart. De geluiden buitelen over elkaar heen, krimpen en groeien, maar de irritatie blijft uit.

Mijn lawaai-tocht is voorbij; ik ben uitgelopen. Het suizen en bonken is niet verdwenen, maar ook niet meer zo obsessief, dat het eist dat ik doorloop. In het geroezemoes om me heen suizel en sis ik mee.

Jammer dat het hier te nat is om even te gaan zitten.

Zondag 16 november 2e winterserietocht, vertrek vanuit Café-zaal 't Leeuwke te Nijnsel

We vertrekken richting de dorpskom van Nijnsel en buigen even daarna af en wandelen dan via het natuurgebied De Moerkuilen om uiteindelijk terecht te komen in 't Vresselse Bos. Hier splitsen de 10 en 15 km zich af van de overige afstanden. De 20 km wandelaars wandelen nog een tijdje samen op met de twee langere afstanden. Na de caférust in Mariahout keren ze terug naar Nijnsel, terwijl de wandelaars op de 30 km, via een extra lus, door het Broek trekken. Zij gaan daarna verder door het waterwingebied, waar een overdadige rust heerst, en komen dan terecht in het al eerder genoemde Vresselse Bos om uiteindelijk, via een nieuwe wandelbrug over de Dommel, weer terug te keren bij de startlocatie in Nijnsel.

De wandelaars op 40 km gaan na de caférust in Mariahout in noordelijke richting en wandelen naar de bossen in 't Lijnt. Ze verkennen daarna ook nog een natuurgebied van het Brabants Landschap. In zuidwestelijke richting wandelend bereiken ze een wagenrust, waarna ze zich bij de 30 km wandelaars voegen om dan via dat parkoers terug te keren in Nijnsel.

Met deze schets stelt parkoersbouwer Ad Verbakel ons weer een fantastische wandeling in het vooruitzicht. Laat ons daarbij hopen op prachtig wandelweer en een mooi deelnemersaantal. **Ook OLAT.**

PROGRAMMA OLAT

2e tocht 37e winterserie

zondag 16 november

Café-Restaurant 't Leeuwke, Sonseweg 3, te Nijnsel, St Oedenrode

08.00 uur – 09.30 uur 40 en 30 km

09.00 uur – 12.30 uur 20, 15, 10 km

informatie bij: Marinus van Roosmalen ☎ 0413-475467

Algemene Ledenvergadering zaterdag 22 november

Aanvang 19.30 uur Parochiehuis, Kruisstraat 53, achter NS-station te Eindhoven